

Przedpłata

w Krakowie:
rocznie zhr. 16—
kwartalnie „ 4—
miesięcznie „ 1.35
Za odnośnienie 20
Na prowincji:
rocznie zhr. 20—
kwartalnie „ 5—
miesięcznie „ 1.70
Za granicę:
miesięcznie zhr. 2.—

Numer zwykły 8 ct.
Niedzielnym 10 ct.

GŁOS NARODU

Wychodzi codziennie, z wyjątkiem dni poświęconych o godzinie 8 rano.

Ogłoszenia

Za wiersz 6 ct. od
wyrazu w drobnych
ogłoszeniach 1 1/2 ct.
W „Nadstanie”
wiersz zwykły 20 ct
Słuby, nekrologi,
wiersz 40 ct.
Do działu inseratowe-
go upewnieni
St. Cyrankiewicz i Spółka.

Rękopisów reda-
kcyjnych nie zwraca.

Adres Redakcji:
Kraków, ulica św. Anny 1. 3.

REDAKTOR NACZELNY: JÓZEF ROGOSZ.

Adres Administracji:
Kraków, ul. Jagiellońska 1. 7.

Położenie w Bułgarii.

Od upadku Stambułowa, książę Ferdynand bułgarski nie może znaleźć męża politycznego, któryby w dalszym ciągu mógł prowadzić rozpoczęte dzieło skonsolidowania tego małego kraju, posiadającego wielkie żądze odegrania wybitnej roli na półwyspie Bałkańskim. Książę posiada dość energii. Chciałby rządzić, nawet samowładnie, ale brakuje mu doświadczenia i taktu, a bez tych dwóch danych trzczenia i pozawoła na Cavoura lub Bismarcka. Upadek Stambułowa wytworzył trudności tak wewnątrz, jak i na zewnątrz państwa, a niezadowolone zaczyna się objawiać nawet w szeregach armji. Przed kilku dniami książę Ferdynand usunął z czynnej służby kilkudziesięciu oficerów, którzy pod przewodnictwem pułkownika, Nikołajewa, zawiązali klub polityczny. Cankowscy zaczynają się ruszać, pracując gorliwie w kierunku zgody z Rosją, jakkolwiek oficjalny carat odpycha wszelką myśl zbliżenia się do Bułgarii i tylko wtenczas przystałby na pojednanie, gdyby mu się Bułgaria oddała z rękami związanymi.

Wiedeński *Tagblatt* ogłasza ciekawe interview swojego korespondenta ze Stambułowem, Cankowem i Stoilowem. Podajemy za nim więcej interesujące ustępy z rozmowy tych trzech mężów stanu.

Cankow zapewnił korespondenta, że rusofilów w Bułgarii znajdują się całe legjony. Chcą oni głównie zniszczenia traktatu berlińskiego. Co jednak mocarstwa uchwalily, musiało być wykonanem. Prawa te naruszone zostały w Bułgarii, w czasie wyboru księcia. Gdy Rosja zaproponowała kandydaturę księcia Waldemara Duńskiego, szwagra cesarza Aleksandra III, Stambułow i jego partja sprzeciwili się temu. Przy wyborze księcia Ferdynanda, Rosja zachowywała się obojętnie, ale została silnie obrażoną formą tego wyboru Stambułow nie czekał nawet na odpowiedź gabinetu petersburskiego. On i jego poplecznicy, powinni tedy odpowiedzieć za ostateczne zerwanie z Rosją. Utrzymuje dalej Cankow, że Rosja nie jest wrogo nsposobioną dla księcia Ferdynanda. Żąda ona tylko uznania błędów popełnionych i przeproszenia. W tym wypadku rząd cara zapomni o przeszłości i zna nawet księcia. Musi on atoli swego syna, Borysa, ochrzcić na prawosławie. Gdy Stambułow został odsunięty, była chwila sposobna do zbliżenia się do Rosji. Im więcej się ona odwleka, tem znaczniejsze powstają trudności.

— Czy przyjąłbyś pan misję utworzenia gabinetu, gdyby książę tego zażądał? — zapytał korespondent.

— Nigdy! — odpowiedział Cankow — a przynajmniej nie wcześniej, aż Rosja otrzyma wszelkie zadośuczynienie.

— Co pan myślisz o Stambułowie?

— Opinia publiczna już go pogrzebała. Czy książę powoła Stambułowa do władzy lub nie, to wszystko jedno, bo naród nie chce o nim więcej słyszeć.

Stambułow przyjął korespondenta w swoim gabinecie. Na ścianach wisi tylko jeden obraz, przedstawiający morderstwo Belczewa. W pokoju znajduje się kilka karabinów nabitych, na stole leży rewolwer także nabity. Po przywitaniu i objaśnieniu celu wizyty, Stambułow rzekł: „W zasadzie nie jestem przeciwny ustawie celnej, gdyż Bułgaria potrzebuje pieniędzy, ale ustawa nie liczy się ze stosunkami, bo lud jest bardzo ubogi. Jeżeli Austrja i inne państwa protestują, to my nie możemy kłócić się z całą Europą, ponieważ nasz byt polityczny mógłby

być zagrożony. Między dwójkiem złego, trzeba wybrać mniejsze. Między złem finansami bez prawa celnego, a dobremi bez przyjaźni Europy musimy trzymać się pierwszych, bo nieprzyjaźń Europy byłaby naszą śmiercią.

— A czy można rządzić dalej krajem bez tej ustawy?

— Dlaczego nie. Stan finansowy kraju nie jest tak zły, jak sądzi rząd teraźniejszy. Ustupając, zostawiłem w kasach publicznych 30 milionów franków, a w wiedeńskim Länderbanku mieliśmy złożonych 20,000,000 franków. Staliśmy więc dobrze. Przyszłość jednakże nie bardzo świetnie się przedstawia, bo chłop ubogi nie może płacić podatków.

— Co pan sądzisz o ministerjum Radosławowa?

— Moja partja go podtrzyma, jeżeli będzie prowadził tę samą, co ja, politykę zagraniczną. Książę chętnieby go złączył ze Stoilowem, ale Radosławow jest mechwiejny i rości sobie wiele pretensyj.

Co do stosunków osobistych z księciem, to Stambułow nie żywi do niego niechęci, jakkolwiek ma słuszny żal do księcia. Syna jego, Borysa, będzie popierał wszelkimi siłami, gdyż on jest prawdziwym uosobieniem dynastji bułgarskiej.

Prezes ministrów, Stoilow, sądził, że Austrja nie wnieście żadnego protestu przeciwko ustawie akcyzowej. O niej dawno już pisały dzienniki bułgarskie. W początku grudnia odczytano pierwszy raz ustawę w Sobranju. Przy końcu tegoż miesiąca odbyło się drugie i trzecie czytanie, a 8 stycznia prawo zostało przyjęte przez Sobranje.

— Zostawmy rzecz czasowi — powiedział Stoilow — a wszystko będzie w porządku. Przyjmowałem kilkanaście deputacyj handlowych, nawet z Tirnowy, głównego siedliska opozycji i wszystkie mi dziękowały za ustawę cłową, która była ogólnem życzeniem narodu.

Zdaje się, że pan Stoilow zanadto optymistycznie zapatruje się na sprawę celną.

Sejm krajowy.

(Sprawozdanie oryginalne Głosu Narodu).

Lwów, d. 7 lutego.

Posiedzenie wieczorne.

(C.) Posiedzenie zagał ks. marszałek o godzinie 5 minut 20, poczem przystąpiła Izba do dalszej debaty szczegółowej nad budżetem. Bez dyskusji przyjęto rubrykę XI wydatków, tj. dotacyj dla zakładów krajowych w sumie 119,846 zł.

Rubrykę XII „wydatki na szupaśnictwo” uchwalono w sumie 23,000 zł., a rubrykę XIII „budowle wodne i meljoracje” w sumie 502,330 zł. (tj. o 102,175 zł. mniej od sumy preliminowanej przez Wydział krajowy). Na odsetki i amortyzację pożyczek krajowych uchwalono 4,591,294 zł.

Przy rubryce XV „wydatki na cele rolnictwa i górnictwa” preliminowanej w sumie 503,753 zł. zażądał głosu p. Dawid Abrahamowicz. Podniósł on, iż kraj wydaje nadzwyczaj mało na cele rolnictwa, bo po odtrąceniu z powyższej kwoty sumy przeznaczonej na cele górnicze, utrzymanie szkół itp., pozostanie na cele ściśle rolnicze zaledwie 291,000 zł. Jest to nadzwyczaj mało, aby rozwinać w kraju racjonalne gospodarstwo. Stosunek ludności do roli jest w naszym kraju taki, iż kraj powinien starać się, jeśli chce podnieść dobrobyt włościaństwa, aby ten włościanin potrafił z tego kawałka roli, który posiada, wyciągnąć większy dochód. W kraju naszym 3/4 gruntów stanowią grunty podmokłe, które podnieść można tylko przez drenowanie. Na ten cel nie powinien Sejm szcze-

dzić ofiar, bo te ofiary się opłacą i przyniosą pożytek. Budujmy szkoły — ciągnął mowca — ale starajmy się, aby nie chodziły do nich dzieci bose i gołe, starajmy się o podniesienie rolnictwa, a w pierwszym rzędzie o rozwinięcie drenowania, a dochody z roli znacznie się wzmożą.

Posel Rutowski podniósł, iż niesłuszne są skargi p. Abrahamowicza na to, że kraj nasz mało wydaje na własne cele rolnicze, bo jeśli tak jest w istocie, to winien temu tylko p. Abrahamowicz, który, ile razy tu, w Sejmie, czyniono wnioski o jakies wydatki na cele rolnictwa, sprzeciwiał się im, podając rozmaite przyczyny, przeciw nim przemawiające. Z dzisiejszym stanowiskiem p. Abrahamowicza mowca się zgadza. Kraj nasz w istocie za mało wydaje na cele rolnictwa — gdyby milion na ten cel wyznaczył, jeszczeby nie było za wiele. Wskutek nieracjonalnej gospodarki wiele u nas ginie i niszczyje. Lasy wycinają u nas niepotrzebnie, ogromne obszary leżą odłogiem, a dzieje się to dlatego, że nie ma funduszków na podniesienie rolnictwa. Może w przyszłości będzie lepiej, jeśli się nawracają pod tym względem nawet tak starzy grzesznicy jak p. Abrahamowicz.

Posel Kozłowski sądzi, iż jeżeli kto żąda, aby na tę lub ową pozycję dano więcej, powinien zarazem wskazać, skąd wziąć na to pieniądze. P. Rutowski mówił tu o swoich wnioskach, a słuchając go, zdawałoby się, że prócz niego nikt o rolnictwie w Sejmie nie myślał. Gdyby jednak p. Rutowski zadał sobie trud przejrzeć protokoły stenograficzne z dawnych lat, przekonałby się, że przemawiało tu wielu ludzi o rolnictwie, że kwestję regulacji rzek poruszono jeszcze w roku 1866, gdy p. Rutowski był jeszcze bardzo młodym. Nie powinniśmy więc spierać się tu o patenta na wynalazki, lecz starać się, aby było coraz lepiej. O postępie kraju powiedział wczoraj p. Szecepanowski za wiele, p. Rutowski zaś za mało, gdyż dowodzi, że to co my robimy jest zabawką; mowca trzyma się środkowej drogi i prosi Izbę, aby to samo zrobiła.

Posel Stanisław hr. Badeni podniósł, że ci wszyscy, którzy utrzymują, że kraj i Sejm za mało robią dla rolnictwa, wychodzą z fałszywej podstawy. Kraj daje na rolnictwo nie 200,000 złr. ale milion, bo przecież wydatki na meljoracje są równie wydatkami na rolnictwo. W ostatnich sześciu latach wzrosły wydatki na rolnictwo prawie o pół miliona i mowca nie podziela optymizmu tego posła, który dowodził, że w przyszłości wydatki te coraz bardziej wzrastają powinny. Nie ludźmy siebie, kraju, finanse nasze na to nie pozwalają. Rolnictwo potrzebuje niejednej rzeczy — to prawda, ale gdzie tu powiedziano, że wszystkiego ma mu dostarczyć fundusz krajowy? Czyż nie mamy zostawić inicjatywie prywatnej? — W ten sposób źle się służy krajowi i rolnictwu. Nie nadużywajmy wyrazu „inwestycje”, bo mowca zna i takie inwestycje, za które dziś jeszcze procenta płacimy, a które niewiele pożytku przyniosły. O tem się jednak zapomina. P. Rutowski zrobił tu porównanie, że podobni jesteśmy do tego, który ani sieje, ani orze, ale chce zbierać, mowca zna jednak takich obywateli, którzy robili i robili w swoim majątku inwestycje, przechodzące ich środki, aż w końcu sprzedano im majątki (Oklaski).

P. Piniński podnosi, że dyskusja dzisiejsza jest niejako uzupełnieniem wczorajszej dyskusji ogólnej, która była nieco za krótką. Polemizując z wywodami p. Rutowskiego zaznaczył, iż nie jest trudno powiedzieć: podnieście tę lub ową rubrykę, przeznaczcie na ten cel za mało, ale niech p. Rutowski swój program budżetowy umie w cyfry, powie, że chce, aby ta rubryka była podniesioną o tyle, owa znów o jakąś inną kwotę, a dopiero zebrawszy

to wszystko razem, będziemy mogli wiedzieć, czy kraj finansowo będzie mógł tym żądaniom podołać, nie można zaś ukochać jednej rubryki w budżecie i dla niej wszystkiego żądać, gdyż wydatki na inne cele są równie potrzebne, należy przeto stosownie do stanu finansowego czynić zadość wszystkim potrzebom w kraju i równocześnie utrzymać równowagę budżetową. Przemówienie swe zakończył p. Piniński twierdzeniem, że zarzut, uczyniony przez p. Rutowskiego jest niesłusznym, bo Sejm nigdy nie był obojętnym dla spraw rolnictwa, musiał atoli swe uchwały pod tym względem stosować do granic możliwości budżetowej.

P. Szczebanowski dowodził, iż pierwszym obowiązkiem Sejmu powinno być utrzymanie równowagi budżetowej, do której Sejm w tych latach doszedł, a której za żadną cenę pozbywać się nie powinien.

Przy pozycji 212 (dla Kółek rolniczych, na koszt zakładania i lustracji ich, na urządzenie zjazdów i t. d.) zabrał głos p. Skałkowski i podniósł ogromną doniosłość Kółek rolniczych dla rozwoju gospodarstwa włościańskiego, postawił rezolucję, aby Sejm polecił Wydziałowi krajowemu, by zbadał finansową działalność w kraju Kółek rolniczych i starał się o jak największe ich rozszerzenie, gdyż one wielkie usługi oddają rolnictwu.

P. Paszkowski popiera rezolucję p. Skałkowskiego, bo sądzi, że wskutek tego zniknie ostatecznie przyczyna nieufności, jaką część ogółu żywi do Kółek rolniczych.

P. Merunowicz poparł również rezolucję p. Skałkowskiego, spodziewa się bowiem, że rezultat badań i dochodzeń Wyzd. kraj. będzie ten, iż komisja budżetowa i Sejm z wielką życzliwością zajmować się będą sprawą Kółek rolniczych. Mowca skarżył się, że pomimo prób i petycji, Kółka rolnicze nie mogą uzyskać funduszków na wprowadzenie w życie instytucji instruktorów dla sklepików, zakładanych przez Kółka. Po przemówieniu sprawozdawcy, p. Pinińskiego, Sejm przyjął rezolucję p. Skałkowskiego.

P. St. Stadnicki przemawiał przeciw pozycji 7.200 złr., przeznaczonej na przebudowanie frontowej przybudówki na pomieszczenie biura dyrekcji. Zdaniem mowy przebudowanie to jest niepotrzebne. Wniosku komisji budżetowej bronił p. Wereszczyński. Po przemówieniu referenta, p. hr. Scipio, Sejm pozycję powyższą odrzucił.

Rubryka XVI: wydatki dla podniesienia rękodzielnictwa i przemysłu krajowego suma preliminowanych wydatków 140.676. Uchwalono bez dyskusji.

Rubryka XVII (wydatki rozmaite) preliminowane wydatki wynoszą 109.443 złr. Uchwalono bez dyskusji.

Z kolei przystąpiono do uchwalenia poszczególnych rubryk dochodów własnych funduszu krajowego i przyjęto je w łącznej sumie 4.505.987 złr. W tej cyfrze proponowała komisja budżetowa dochody z krajowych opłat konsumcyjnych w sumie 844.735 złr., tj. o 19.735 złr. więcej, aniżeli Wydział krajowy preliminował. Członek Wydziału krajowego, p. Sawczak, prosił o niższe tej cyfry na 835.000 złr., gdyż prawdopodobnie niektórzy dzierżawcy zrzucą się z kontraktów, nie można zatem mieć pewności, czy kwota, preliminowana przez komisję budżetową, rzeczywiście wpłynie. P. Stan. Badeni bronił wniosku komisji. Cyfra jej opiera się na kontraktach dzierżawnych, na których zabezpieczenie złożono kaucję, a rzeczą Wydziału krajowego jest czuwać nad tem, aby ta kwota rzeczywiście wpłynęła. P. Sawczak odparł na to, że wywody p. Badeniego w teorii są bezwątpienia słuszne, ale praktyka poucza, że często pomimo największej czujności wpłynie mniej, niż preliminowano. W głosowaniu przyjęła Izba cyfrę wyższą, proponowaną przez komisję budżetową.

Na tem zakończono szczegółową dyskusję nad budżetem. O godzinie kwadrans na 10 wieczorem zamknął ks. Marszałek posiedzenie i nazaczył następne na jutro, godz. 10 rano.

Przy rubryce „szpital św. Łazarza“ uchwalili Sejm następujące wnioski:

1) Drowi St. Ponikle, dyrektorowi szpitala św. Łazarza w Krakowie, przyznaje się dodatek osobisty roczny w kwocie 500 złr.; 2) dwóm ofiejałom szpitala przyznaje się dodatek roczny aktywalny w kwocie 150 złr. dla każdego; 3) nad petycją Wiktora Wojciechowskiego o podwyższenie emerytury przeszedł Sejm do porządku dziennego; 4) Jakóbowi Skibskiemu, b. dyetarzowi szpitala, udziela się zaopatrzenie w drodze łaski, w kwocie 180 złr. rocznie.

Razem wydatki preliminowane szpitala wynoszą 208.705 złr., preliminowane dochody 211.247 złr., pozostaje nadwyżka dochodów w kwocie 2.542 złr. Na fundusz podrzutek w Krakowie preliminowano wydatki na 4.836 złr., dochód na 1.696 złr., niedobór w kwocie 3.140 złr. pokryje fundusz krajowy.

Z Rady szkolnej.

Krajowa Rada szkolna uchwaliła na posiedzeniu z d. 1 b. m. zatwierdzić wybór Józefa Jachimowskiego, nauczyciela kierującego 2-klasową szkołą w Chmielowie na reprezentanta zawodu nauczycielskiego do Rady szkolnej okręgowej w Tarnobrzegu i wybór Jana Niewolkiwicza, kierującego nauczyciela 5-kl. szkoły ludowej w Rudniku, na reprezentanta zawodu nauczycielskiego do Rady szkolnej okręgowej w Nisku, oraz zatwierdzić nominację ks. Anatola Dolińskiego, gr. kat. proboszcza w Brodach na duchownego członka Rady szkolnej okręgowej w Brodach i nominację ks. Franciszka Wojnara, rz. kat. katechety w Jarosławiu na duchownego członka Rady szkolnej okręgowej w Jarosławiu.

Dalej zamianowała nauczycielami szkół ludowych: Józefa Dmytryka nauczycielem starszym szkoły 5-klasowej męskiej w Nadwórnej; Władysława Sokolówną kierującą nauczycielką 2-klasowej szkoły mieszanej „na Zabuzi“ w Sokalu; ks. Zenona Jagielskiego nauczycielem religii rz. kat. dla szkół ludowych w Rawie; Paulina Stańkowskiego nauczycielem kierującym 2-klasową szkołą „na Bałkach“ w Sniatynie-Damiana Pelweckiego młodszym nauczycielem szkoły 6-klasowej męskiej nr. 1 w Kołomyi; Jędrzeja Głuszkiewicza młodszym nauczycielem 6-klasowej szkoły męskiej nr. II w Kołomyi; Bronisława Jaweckiego starszym nauczycielem 6-klasowej szkoły męskiej w Sniatynie; Emilję Nowakowską młodszą nauczycielką 3-klasowej szkoły w Gwoźdźcu; Pawła Panasia starszym nauczycielem 4-klasowej szkoły w Peczenizynie; ks. Ignacego Popowicza nauczycielem religii gr. kat. dla szkół ludowych w Sniatynie; Augusta Czosnykowskiego starszym nauczycielem 3-klasowej szkoły mieszanej w Korolówce; Marię Tennenbaumówną kierującą nauczycielką 2-klasowej szkoły w Chodaczkowie małym; Tytusa Macielińskiego nauczycielem 1-klasowej szkoły w Cebrowie; Władysława Hrycykiewicza nauczycielem 1-klasowej szkoły w Srokach lwowskich; Hipolita Kobylńskiego w Sapohowie; Jana Stronńskiego w Stroniatynie; Emilję Dankówną młodszą nauczycielką szkoły wydziałowej żeńskiej w Stanisławowie; Hilarego Souiewickiego nauczycielem 1-klasowej szkoły w Babincach ad Krzywce; Alojzę Rogalską starszą nauczycielką szkoły 5-klasowej mieszanej w Skale; Andrzeja Łysaka nauczycielem kierującym 2-klasową szkołą w Zabierzowie; Antoninę Wiśnicką starszą nauczycielką 4-klasowej szkoły w Wiśniezu nowym; Andrzeja Kluziewicza nauczycielem 1-klasowej szkoły w Borku; Antoniego Kosowskiego nauczycielem kierującym 2-klasową szkołą w Bronowicach wielkich; Józefa Wyzykowskiego nauczycielem 1-klasowej szkoły w Gwoźdźcu górnej; Wojciecha Koguta w Palikowie; Marię Strokówną młodszą nauczycielką 3-klasowej szkoły w Tyczynie; Julję Zaleską nauczycielką 1-klasowej szkoły w Pikulicach; Leonarda Łukaszewicza starszym nauczycielem 6-klasowej szkoły męskiej w Drohobyczu; Józefa Szczepańskiego nauczycielem 1-klasowej szkoły we Wrocance; Franciszka Swosowskiego w Ostawicy; Olgę Fischerównę starszą nauczycielką 4-klasowej szkoły w Łobzowie; Jadwigę Skibińską młodszą nauczycielką 2-klasowej szkoły w Gawłuszowicach; ks. Feliksa Sękiewicza nauczycielem religii rz. kat. w 5-klasowej szkole w Rudniku; Jana Mielecha kierującym nauczycielem 2-klasowej szkoły w Stanach; Jana Błaszczaka kierującym nauczycielem 2-klasowej szkoły w Przyszowie kameralnym; Jakóba Sołtysa nauczycielem 1-kl. szkoły w Zalesiu; Piotra Pasiekę kierującym nauczycielem 2-klasowej szkoły w Kopkach; Franciszkę Sikorową młodszą nauczycielką 5-klasowej szkoły w Limanowej; Anielę Jankowską nauczycielką 1-klasowej szkoły w Słopicach królewskich; Jana Kłaka nauczycielem 1-klasowej szkoły w Białym Dunaju; Wincentego Siemka nauczycielem kierującym 2-klasową szkołą we Wrzawach; Leona Magierowskiego starszym nauczycielem i Jadwigę Borejkówną młodszą nauczycielką 3-klasowej szkoły w Jaćmierzu; Andrzeja Stopińskiego kierującym nauczycielem 5-klasowej szkoły męskiej w Jasle; Konstantego Wiśniowskiego nauczycielem 1-klasowej szkoły w Kremnej; Feliksa Szerbę kierującym nauczycielem 2-klasowej szkoły w Zagorzeniu.

Nakoniec zatwierdziła w zawodzie nauczycielskim w szkołach średnich: Teofila Erbena w gimnazjum w Stanisławowie i Wawrzyńca Wańkowskiego w gimnazjum w Bochni; zamianowała zastępcami nauczycieli w szkołach średnich: Włodzimierza Lewickiego w gimnazjum akademickim we Lwowie i Feliksa Urbanowicza w szkole realnej we Lwowie. Wreszcie uchwaliła ustanowić osobnych nauczycieli religii rz. kat. i gr. kat. dla szkół 5-klasowych w Czortkowie od 1 września 1895, zorganizować od 1-go września szkoły ludowe: 4-klasową mieszana w Nowym Sączu w pobliżu kolonii kolejowej; 1-klasowe: w Majdanie, Zawoju i Słobodzie Niebytowskiej pow. Kałusz i przeksztalcić od 1 września 1895 szkoły jednoklasowe w Grobli pow. Bochnia; w Bruśniku pow. Grybów; w Zaleszanych pow. Tarnobrzeg, na dwuklasowe.

Z KRAJU.

Z Samborskiego d. 6 lutego.

(List oryginalny Głosu Narodu).

Czytając sprawozdanie Wydziału krajowego, przedłożone Sejmowi, znajdujemy ciekawe wiadomości o wyniku nadzoru i lustracji, przeprowadzonych w kilku miastach nad gospodarką majątku gminnego. Pokazuje się, że gospodarka w tych

miastach była nie najlepszą, skoro musiano ustanawiać komisarza rządowego, a p. burmistrzów odesłać do prokuraturji.

Nie inaczej rzecz ma się i w gminach wiejskich, o czym również wspomina to samo sprawozdanie; a kiedy nkończyłem czytanie tych sprawozdań, przyszło mi na myśl podać do publicznej wiadomości, a tem samem do wiadomości Wydziału krajowego i powiatowego, pytania niżej przytoczone, nad którymi należałoby się nieco zastanowić i pomyśleć, co z tym fantem uczynić w przyszłości. Tem bardziej sprawa ta nie cierpi zwłoki, bo lud dla ciężkich czasów, jakie mamy z powodu 2-letniego nieurodzaju, nie może zaspokoić najniezbędniejszej potrzeby codziennej, jaką jest chleb suchy i sól; więc tem samem dopomogłoby mu się wiele, gdyby sfery kompetentne pomyślały nad tem, by lud ten biedny a ciemny, wyzyskiwany przez lichwiarzy nie-chrześcijań, uwolnić od wyzyskiwania i darcia przez swoich zwierzchników. Niżej przytoczone pytania będą tłumaczem słów moich.

Na jakiej podstawie prawodawstwa krajowego, czy państwowego, może pełnić funkcję pisarza gminnego sam wójt za osobnym dobrze-płatnym wynagrodzeniem?

Skoro pełni funkcję pisarza gminnego, a sam jest organem wykonawczym, dlaczego nad nim nie jest ustanowiona kontrola, któraby mogła w wielu razach być ochroną przed wyzyskiem ciemnego ludu?

Na jakiej podstawie tego samego prawodawstwa może tenże sam wójt być kolektantem do odbierania podatków i budżetu gminnego, którym potem sam zarządza?

Na jakiej podstawie pozwala sobie kolektant w osobie wójta, wybierać po 20 kr. od książeczki kontrybuenta za ściąganie podatków, a przecież nawiasem mówiąc, są u nas wszelkie tak zwane „wybiórki“ wzbronione?

I jakż musi być w takiej gminie gospodarka gminna, gdzie funkcjonariusz jest zarazem organem wykonawczym? Mieliśmy nawet mały obrazek, gdzie wójt stracił kilka tysięcy złr. gminnych (podatkowych) ludzie musieli drugi raz uiszczać należności pod egzekucją, lecz wójtowi i wóteł z zgłowy nie spadł (choćbyż poszycie na głowie ma dobre, i było na czem poszukać, lub przynajmniej należało go ukarać.

Czyż wobec takiego przykładu nie wypadłoby rozciągnąć ścisłej kontroli nad wójtem i nie dozwolili, by w jednych rękach spoczywała władza wójta, pisarza, kolektanta, kasjera i kontrolora, bo w jednej osobie połączone te urzędy, dają dużo do myślenia. Kto temu winien, niech się uderzy w piersi, a przecież rzecz taka dzieje się w powiecie samborskim w niektórych gminach, a na szczególniejszą uwagę zasługują gminy Nadyby i Wojutycze tegoż powiatu.

Kłaj d. 7 lutego.

(List oryginalny Głosu Narodu).

Przybywającego dzisiaj Księcia Biskupa Krakowskiego, przyjmowało uroczyste duchowieństwo okoliczne i lud na stacji Kłaj, jako pierwszej w obrębie dyceezji krakowskiej. Przed przybyciem pociągu, ustawił się lud licznie przybyły z parafji Niepołomickiej i Brzezińskiej z bractwami i chorągwiarni, a na czele kapłani z Niepołomice, Niegowici, Gdowa, Zabierzowa, Brzezia i Łapanowa. Najprzewielebniejszy Książę Biskup zszedł szybko i pozdrowił swych dyceezjan słowami: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!“, poczem ks. proboszcz z Niepołomice, Jakób Wolny, przywitał serdecznie słupowy Arcypasterza, na co tenże również serdecznie odpowiedział i udzielił błogosławieństwa duchowieństwu i ludowi. Pozdrowiwszy jeszcze raz zebranych wszedł również szybko do pociągu, spieszącego do Krakowa, zostawiając miłe wspomnienie tej uroczystej chwili. M.

ZE ŚWIATA.

Wiedeń d. 7 lutego.

(List oryginalny Głosu Narodu).

Policja wiedeńska znana jest ze swojej przebiegłości, lecz wszystkie jej usiłowania celem wykrycia morderców Rothziegla nie zostały dotąd uwieńczone skutkiem pomyślnym. Ofiarę pogrzebano przedwczoraj na ementarzu izraelskim, a rodzina wyznaczyła nagrodę w wysokości 500 guldenów za wykrycie złoczyńcy.

Zmarły bankier, baron Königswarter, w swoim testamentie zrobił, jak wiadomo, klauzulę, iż każde z dzieci, jeżeliby przeszło na chrześcijaństwo, wypłaci na cele dobroczynne milion guldenów. Syn jego, Herman, przyjął religię katolicką i obecnie ogłasza, że w dniu 29 czerwca r. b. przedstawicielem instytucji filantropijnych, mogą się zgłosić do jego kasy, celem odebrania pieniędzy.

Składki na cele ekspedycji polarnej, która ma wyruszyć do bieguna północnego pod dowództwem kapitana Payera, w jednej tylko księgarni Höldera przeniosły już kwotę 50.000 guldenów. Pan Dumba, prezes komitetu, oznajmił, że wiedeńska Kasa oszczędności ma zamiar wyznaczyć znaczny zasiłek na wyprawę. W ślad za nią pójdą naturalnie i inne instytucje finansowe.

Wiedeńska wystawa mód, jak się łatwo dorozumieć, zajmuje ogromnie umysły tutejszego świata przemysłowego i handlowego. Otwartą zostanie w dniu 1 maja r. b. i trwać będzie do 1 października. Medale państwowe mają być przyznane tylko tym przedmiotom, które nie obrazają dobrego smaku i gustu.

W sprawie kolej elektrycznych zapadła już uchwała Rady miejskiej. Gmina na własny rachunek wyzyska koncesję i pod jej zarządem będą prowadzone wszystkie roboty. W tych dniach zostaną już rozpisanie oferty.

Jak wiadomo, bohaterka teatru Burgu, pani Wolter, jest słabą od dłuższego czasu i nie opuszcza swojej willi przy ulicy Alejowej. W tych dniach odwiedził ją arcyksiążę Karol Ludwik i zabawił kwadrans. Celem wizyty dostojnego gościa było dowiedzenie się o stanie zdrowia znakomitej artystki.

I znowu muszę donieść o nowym czynie zbrodniczym. Czeladnik stolarski Zavel, chciał zamordować w biały dzień młodą dziewczynę, Annę Podhorny. Szczęściem dla niej, sąsiadka Franciszka Jellinek, usłyszawszy krzyk rozpaczliwy, otworzyła drzwi do jej mieszkania. Zobaczywszy męczącą zbroczoną krwią, zaczęła wołać o pomoc. Złoczyńca wybiegł na ulicę. Ludzie puścili się za nim w pogoń, lecz nie mogli go doścignąć. Wieczorem został przyaresztowany, gdy wracał do swego mieszkania. Nieszczęśliwa ofiara dostała kilka silnych uderzeń w głowę narzędziem tępem, prawdopodobnie młotem. Celem morderstwa był rabunek. *Swój.*

Kłopoty pana burmistrza.

Przez
WIELISŁAWA.

(Ciąg dalszy).

Na jego fizjognomji daremnie byłby szukał jakiego wyrazu lub myśli, bo całe życie będąc machiną wykonywającą cudze rozkazy, nigdy sam przez siebie nie myślał, całość zaś tej indywidualności oddychała jakąś poczciwością, dobroduszością, która świadczyła, że jeżeli nigdy nie dobrego nie zrobił, nie mógł też być ani złośliwym, ani dokucającym, ani długo się nosić ze swą zawziętością względem kogo.

Dwóch rzeczy bał się niezmiernie, najpierw utraty miejsca, potem swojej ukochanej małżonki, którą pieczołowicie nazywał Kocią lub Koteczką.

Te dwa objekta galwanizowały resztki życia, które się jeszcze w tym automacie skryły.

Dymisja i Kocia były to dwa magiczne wyrazy, na które dobywał ostatki energii i które go budziły ze zwykłego stanu uspienia.

Do takiego stanu umysłowego łatwo go mógł doprowadzić tryb życia, jaki oddawna prowadził.

Wstawał rano, pił kawę, łaził z kąta w kąt nudząc i marudząc, potem zajmował się załatwieniem interesów swego urzędu, ale to zwykle trwało tylko do dziewiątej przed południem, bo gdy w tę porę już trudno się było z panem sekretarzem, zwykle dobrze o te czasy podchmielonym, rozmówić. Nic zaś ważniejszego przedsiębrać bez porady nie był w stanie, szedł na gawędkę i nowinki do księdza proboszcza, który sam jeden trzymał gazetę, że zaś droga wypadała koło Szmula akcyznika, zaglądał do niego, aby zobaczyć czy, jakiego nadużycia przeciw przepisom konsumacyjnym nie zaistniało.

I na probostwie i w składzie wódek, wypił się po kieliszku wódki, ale gdy kasjer miał sławną na całą okolicę żółdkówkę, a pan Bartłomiej częstym ulegał słabościom tego szacownego orga-

nu, rzadki był dzień, aby się nie wstąpiło na kilka kropel tego zbawionego kordjału.

Dwunastej godziny ściśle pilnował i punkt na ten czas stawał się w domu, bo z Kocią zartów nie było, a każde opóźnienie na obiad, brała bardzo na serjo: po obiedzie wychrapawszy się i wydzupałszy doskonale, szedł do miejscowego aptekarza, który, jako Niemiec, nieważ zawsze dobre bawarskie piwo i odwiedzającym go nie załował.

Dzień tak użytecznie przepędzony, kończył się kolacją bądź u znajomych, bądź u siebie podaną, po której następowała niezliczona liczba szklanek herbaty z arakiem, miarkowana jedynie humorem i usposobieniem Koci, która za upicie się już niejednokrotnie boleśnie głowę miasta skarciła.

Pani Konstancja z Szumiborskich Bartłomiejowa, była żywą antytą za szanownego małżonka swego.

Żywa, czynna, ruchliwa, momentu nie usiedziała spokojnie na miejscu.

Skąpa, chytra, chciwa, załująca wszystkim wszystkiego prócz plag, szturchańców, policzków i obelg, któremi hojnie szafowała dla sług, dzieci i wszystkich co pod jej władzą i rozkazami bezpośrednio zostawali.

Ta wyniosłej postaci, zaciętych ust, chmurnego wejrzenia, jeszcze przystojna bruneta, otoczona zgrają dzieci różnej twarzy i kalibru, była rzeczywiście głową miasteczka X, którem o ile można jak najsamowładniej rządziła.

Ona to decydowała ostatecznie kogo zamknąć do kozy, a kogo wolno puścić, ona nazywała wysokość różnych kontrybucyj, ściąganych z rozmaitego rodzaju profesjonalistów i procederystów, przez jej ręce przechodziły zbyt rażące datki, czyli tak zwane kubany.

Słowem, pani Bartłomiejowa była wszystkim, nie się bez jej wpływu w mieście nie zrobiło i oddawna już wszyscy nawykli u niej szukać pomocy i opieki, rady w każdym ważniejszym zdarzeniu.

Dodawszy, że pani ta nieskończenie wyższą się czuła od wszystkich zamieszkałych w mieście X, z powodu, że pochodziła ze starszszlacheckiej rodziny Szumiborskich, którzy pieczętowali się herbem Złote kopyto, o czem przy okazji nigdy nie zapomniła wspomnieć, powtórę, że była panną bawiącą, (złotliwi utrzymywali, że służącą) u hrabiny G., z domu której wyszła za mąż i powtórę, miała być kiedyś na pensji we Lwowie, a będziemy mieli dokładny obraz tej wszechwładnej w domu swoim i na całe miasto osoby.

Ponieważ gród, czyli raczej stolica, gdzie pani Konstancja panowała, wypadła na dziesiątej mili drogi mojej od Krakowa, tam też zwykle jadąc na wakacje do mojego dziadka, nocować mi wypadało.

Pewnego lata udając się jak zwykle z promocją czy z pochwałą w kieszeni, na czas feryjny, dostałem pozwolenie od rodziców zabrania z sobą mojego kolegi i przyjaciela pana Ksawerego, który nie miał gdzie tego czasu przepędzić, bo mu rodzice pomarli. Pan Ksawery pochodził z Konstancynowa na Ukrainie i chodził do szkół w Galicji za paszportem, wydanym przez burmistrza swojego miasteczka.

Rano, gdy zaledwo ze snu przebudzeni, gotowaliśmy się do dalszej podróży, wchodzi do stacji jakiś obdartus, którego czapka miała oznaczać, iż jakieś funkcje przy polieji wielkiego grodu pełni i zapytuje nas o paszporta; wyjęliśmy je z toreb podróżnych i wręczyliśmy żądającemu; po upływie kwadransu wraca to samo podejrzane miny indywiduum, a oddawszy mi moje świadectwo powiada, że tamtego drugiego pana chce sam pan burmistrz zobaczyć i że paszport jego zatrzymany.

— Co za fantazja! — zawołałem rozłoszczony tem, że nam się podróż opóźnia, a konie zaprzęzione już tylko na nasze ubranie i koniec śniadania czekały.

— Przepraszam wielmożnego pana, — odpowie pokornie sługa miejski, — ale taki rozkaz mi wydał nietylko burmistrz, ale sama pani burmistrzowa.

— Czy poszaleli czy co, w waszem głupim mieście — wołałem — wszak nawet we Lwowie nikt do osobistego się stawiennictwa po odbiór paszportu nie jest obowiązany, a tu takie formalności.

— Trzeba iść, — rzekł potulny pan Ksawery. — Zostań, — rzekłem stanowczo do niego, bo jako już w swojej okolicy i znający pana starostę, mało sobie z rozkazów pani Bartłomiejowej robiłem.

Ksawery usłuchał mnie i został, a zaambarasowany policjant odszedł niebawem.

Lecz jeszcze nie skończyłem się ubierać, kiedy drzwi naszej stacji z wielkim łoskotem się otworzyły i trzy najkomiczniejsze w świecie figury, godne pędzla Kostrzewskiego, stanęły przed nami.

Pierwszy był pan sekretarz sławnego magistratu już nieco podpiły, przy szpadzie i z pierogiem włożonym na bakier, drugą znajomy już obdarty sługus, trzecią jakiś dymisjonowany drągal z przedpotopowym karabinem, o rdzy zjedzonym w rękę, zgola cała siła zbrojna rozporządzalna miasteczka X.

— Kto tu z panów — przemówił pan sekretarz z miną gęstą — śmiał na magistrat wymyślać?

— Tu nikt nie wymyślał — odpowiedziałem — tylko gniewa nas nieprzyjemność, jaka nas niedowiedzieć za co spotyka.

— Pan się opierasz władzy, robisz brewerje — mówił dalej.

— Władzy, jakiej? — spokojnie pytałem. — Ja jej nie widzę, a pan sam robisz brewerje, krzycząc, boś się dobrze po wczorajszym nie wyśpał.

— Co to jest, słyszycie? — wołał. — On mnie robi pijakiem! Jeślim pił, to za swoje pieniądze, a nie za pańskie, co komu do tego? — Dalej marsz — zawołał — na ratusz! do spisania protokołu moi panowie, czy myślicie, że się ulegniemy waszych miu gimnazjalnych?

(C. d. n.)

Cześć urzędowa.

Mianowania. Ministerstwo handlu zamianowało praktykantów pocztowych: Józefa Rymarowicza i Andrzeja Rusyna we Lwowie, Ignacego Scheiningera w Stanisławowie, Franciszka Szymona Bażanińskiego w Tarnopolu, Adolfa Włosyckiego w Sokalu, Józefa Siessa w Brodach, Walerjana Bobakowskiego w Nowym Sączu, Feliksa Heleniaka w Gródku, Józefa Romaua Pelezara w Jasle, Edwarda Jakóba Ręka w Tarnopolu, Franciszka Pilcha, Mieczysława Loebła, Stanisława Grudnickiego, Stanisława Szefera i Alfreda Zygmunta Buczaka we Lwowie, dalej ekspedytorów pocztowych: Stanisława Kwiatkowskiego w Grabownicy, Józefa Gawlikowskiego w Krechowicach, Józefa Miłżeckiego w Mielnicy, Leona Schreibera w Kamionce Strumiłowej, Ludwika Jana Dowsilasa w Kopeczyńcach, Władysława Garana w Nowym Sączu, Jana Zazulińskiego i Ignacego Kocha we Lwowie asystentami pocztowymi.

Dyrekcja poczt i telegrafów we Lwowie przeznaczyła Rymarowicza dla Tarnowa, Rusyna dla Zbaraża, Siessa dla Złoczowa, Bobakowskiego dla Żywca, Heleniaka i Ręka dla Kołomyi, Loebła i Miłżeckiego dla Gorlic, Szefera i Kocha dla Zaleszczyk, Buczaka dla Śniatyna, Kwiatkowskiego dla Podwoleżyc, Gawlikowskiego i Schreibera dla Rzeszowa, Dawsilasa dla Katusza, Garana dla Dukli, a Zazulińskiego dla Gródka, pozostawiając resztę nowomianowanych w dotychczasowych miejscach służbowych.

Ministerstwo handlu zamianowało oficjalów rachunkowych: Antoniego Ciepeliowskiego i Henryka Nunberga, rewidentami rachunkowymi; dalej asystentów rachunkowych: Franciszka Kostyszyna i Roberta Bognera, oficjalami rachunkowymi, a w końcu asystentów pocztowych: Rudolfa Krahla i Adolfa Fritschego, asystentami rachunkowymi przy dyrekcji poczt i telegrafów we Lwowie.

Konkursy. Rada szkolna okręgowa w Kolbuszowej ogłasza konkurs na posadę nauczyciela religji rzym, kat przy szkole 5 kl. mieszanej w Sokołowie z placą roczną 450 złr. i 10 pr. dodatkiem na pomieszkanie. O powyższą posadę mogą się ubiegać tylko kanonicznie ordynowani kapłani świeccy lub zakonni. Ubiegający się winni wnieść podania udokumentowane za pośrednictwem swych władz przełożonych najpóźniej do 15 marca br. do Rady szkolnej okręgowej w Kolbuszowej.

Celem stałego obsadzenia posad nauczycielskich ogłasza konkurs Rada szkolna w Cieszanowie.

Manipulanta kancelaryjnego z wyraźnym pismem, rutynowanego w prowadzeniu protokołu podawczego i indeksu, poszukuje za wynagrodzeniem 1 zł. do 1 zł. 30 ct. dziennie Urząd górniczy okręgowy w Drohobyczu. Zgłoszenia niestemplowane tamże do dnia 20 lutego 1895 roku.

Posada sędziego powiatowego w Serecie w VIII klasie rangi jest do obsadzenia. Podania wnieść należy do prezydium sądu krajowego w Czerniowcach najpóźniej do 25 lutego 1895.

Z armji. Pułkownik Wład. Czuczajński, komendant 77 p. p. został komendantem 6 brygady górskiej, a pułkownik 77 p. p. Karol Streicher komendantem tego pułku. Porucznikiem audytorem w rezerwie został dr Emil Miricka. Lekarze pułkowi dr Franciszek Josif z 80 p. p. i dr Ludwik Ziembicki z 86 p. p. przeniesieni do stauu czynnego obrony krajowej. Starszym lekarzem został Ambr. Cielewicz z 13 p. p. przydzielony do szpitala garn. w Krakowie. Przeniesieni zostali kapitan 58 p. p. Józef Wolgner z 58 do 95 p. p., podpor. Adolf bar. Moltke z 56 do 11 p. p. Do stanu prezenyngnego przeniesiony porucznik Franciszek Zack. Stopień oficera pozwolono złożyć podporucznikowi w rezerwie Kamilowi Weiskopfowi z 10 p. p.

Lekarz pułkowy, doktor Ludwik Ziembicki, przeniesiony został w stan czynny rezerwy.

(Gazeta lwowska nr 32).

FEJLETON.

JAN WILK

38

POWIEŚĆ

Emila Richebourg'a.

(Ciąg dalszy).

Skoczyła na równe nogi, nie mogąc wstrzymać się od krzyku przeraźliwego. Chciała biec ku oknu, aby wołać o ratunek; ale dziki odgadując jej chęci, zagroził jej drogę. Cofała się przed nim przez całą długość salonu, spiorunowana. Siliła się teraz nadaremnie, żeby głos z piersi wydobyć. Trwoga śmiertelna ścisnęła ją za gardło.

Dziki był bardzo smutny, gdy tu wchodził. Widząc przestrach Henryki, twarz jego wykrzywiła się kurczem bolesnym. Była przygotowana, że znowu rzuci się na nią i postanowiła bronić się energicznie przed napaścią, gdy tymczasem Wilk zbliżał się wolno, krok za krokiem, z głową spuszczoną, w końcu upadł na kolana. Uspokojona nieco Henryka, spojrzała na niego ze zdziwieniem. Wyjął z kieszeni sygnet i cygarnicę, znaną z pokoju Joanny. Osłupiała, poznając te dwa przedmioty na pierwszy rzut oka. Jakim cudem znalazły się one w rękach dzikiego?

Wilk podniósł swoją głowę, pełną wyrazu i wyższej inteligencji. Wymówił zwolna, tonem bardzo smutnym, tylko cztery wyrazy: — „Brat, Joasia, Wilk, woda”. — Widząc w oczach Henryki, że nic a nic nie rozumie, zaczął malować jej całą scenę tragiczną w pokoju Joasi ruchami wymownymi, pantomimną tak wyrazistą, że nie powstydziłby się jej niejeden wytrawny artysta. W toku pantominy zastosowywał doskonale te cztery słowa: — „Brat... wskazując na nią... — „Wilk... uderzając się w piersi... — „Joasia i woda“....

Teraz zaczynała pojmować wszystko, o czem wiemy dokładnie. Jak naprzód wskoczył Raul do pokoju i jego walkę z Joasią, później zjawienie się Wilka, powalenie na ziemię przez niego Raula i śmierć tegoż niechybna, gdyby dziki nie był sobie przypomniał, że to jej brat. Uratowanie Joasi od hańby i ze szpon nikczemnego uwodziciela, a następnie jej fatalną omyłkę. Ze wstrętem i z wściekłością odepchnęła swego zbawcę, gdy prawdziwy złoczyńca już się był wyniósł od dawną... W końcu wskoczenie Joasi do rzeki, gdzie pospieszył za nią w celu jej ratowania.

Słuchała go, a raczej patrzyła na jego ruchy, dziwnie wyraziste, z szeroko rozwartymi żrenicami, oddech prawie wstrzymując. Jednego tylko nie mogła zrozumieć: owej pomocy niespodziewanej i owego nieznanego, uwożącego z sobą Joasię żyjącego. Wyobrażała sobie, że biedaczka utonąła pomimo nadludzkich wysiłków ze strony dzikiego. Co ją jeszcze utwierdziło w tem mniemaniu, to ciężkie westchnienie Wilka, gdy ukończył swoją pantomimę i dwie łzy grube, które wytrysły mu z oczu, staczając się zwolna po twarzy.

Henryka drżała ze wzruszenia; zaledwie mogła stłumić łkanie, pierś jej rozrywające. Wilk odzyskał w jednej chwili jej szacunek, przyjaźń, podziw i uwielbienie.

On wyjął na nowo sygnet i cygarnicę z kieszeni, pokazując wymownie, jak je znalazł na środku pokoju, na podłodze, zgubione przez Raula podczas walki z Joasią. Następnie złożył te rzeczy w ręce Henryki, cofając się ku drzwiom. Odechodził tak samo smutny i przygnębiony.

Zapomniała w uniesieniu o towarzyskiej przyzwyczajoności. Poskoczyła rażno ku niemu, z oczami łez pełnymi, chwytając go za obie ręce.

— Ach! Wilku, Wilku! Mój zacy, najszlachetniejszy Wilku! — wykrzyknęła z zapałem.

Dziki odczuł instynktowo znaczenie tych słów, poruszających rokosznie i do głębi jego serce. Oczy mu się rozpromieniły, czoło rozchmurzyło. Czy Henryka tak mu czule dziękowała, że jej odniósł dwa przedmioty, do Raula należące? Nie. Ona błagała go o przebaczenie, że mogła bodaj na chwilę zwątpić o nim, że posadziła go o zbrodnię ohydny!

Jednak, jakby zawstydzona, że poszła bez oporu za głosem serca, cofnęła się natychmiast o kilka kroków wstecz od niego. Obdarzyła

przecież biednego Wilka większem szczęściem, niż śmiał żądać, niż mógł się spodziewać kiedykolwiek. Znalazł się w drzwiach, zawsze w tył się cofając, aby do ostatniej chwili jej z oczu nie stracić. Od progu, przypomniał sobie, jak Joanna zęgnęła swojego narzeczonego, gdy ten opuszczał Mareille, udając się do wojska, zaczął i on posyłać Henryce od ust całusy dwoma palcami, z uśmiechem najwyższej radości.

Ten ruch naiwny wywarł dziwne wrażenie na pannę de Simaise. Zmieszana najokropniej, płonąc rumieńcem, przykneęła oczy. Gdy je po chwili otworzyła, drzwi były już zamknięte, a Wilk zniknął z progu. Pobiegnęła do okna. Już i na dziedzińcu śladu po nim nie było.

Wróciła zwolna na ten sam fotel, w którym dziki zastał ją siedzącą, gdy wchodził do salonu. Tu cisnęła ze wstrętem sygnet i cygarnicę Raula. Drgnęła na nowo, rzuciwszy okiem na to podwójne *corpus delicti*. Porwała je gorączkowo z fotelu i ukryła szybko w zanadrzu, jakby się lękała, żeby kto więcej tego nie zobaczył.

— Gdyby biedna mama o tem się dowiedziała?... — szepnęła. — Och! umarłaby na pewno!... Ale ona o niczem wiedzieć nie będzie. Ta straszliwa tajemnica zostanie na zawsze po-grzebaną w mojem sercu, a przynajmniej tak długo, póki nie będę zmuszoną wyjawić jej, aby ratować niewinnego!

XXX.

Straszne odkrycie.

Henryka upadła na fotel z głową w dłoniach ukrytą. Płakała gorzko.

Biedny Wilk zatem, którego list Joanny wskazywał jako zbrodniarza, a świat cały potępiał, nawet ona, Henryka, straciła była wiarę w niego, sądząc, że się dopuścił czynu hańbiącego, otóż ten Wilk był niewinnym! Brat jej był wiuowającą, brat popełnił tę zbrodnię nikczemną! Popchnął do samobójstwa Joannę, swoją ofiarę najniewinniejszą! A ona nie mogła oskarżyć łotra publicznie, była skazaną na milczenie!... Wszak to był jej brat!...

Ach! jaki zbrodniarz! Dlatego to uciekał tak szybko z zamku w kilka godzin po spełnieniu czynu okropnego. Goniły za nim wyrzuty sumienia, niby mściwe Eumenidy. A dotąd jeszcze nie wiedział o fatalnych następstwach swojej zbrodni potwornej.

Teraz widziała jasno, jak na dłoni, co jej się wtedy niezrozumiałem wydawało, dlaczego bawiąc w Vaucourt, robił tak częste wycieczki ku wiosce Mareille. Gdy przyszedł pożegnać się z nią, był dziwnie błady i wzburzony, wzrok miał dziki, prawie obłąkany. Teraz i to miała sobie wytłómaczyć. Spostrzegła była na jego twarzy skórę zdartą. Na pytanie, gdzie się tak skaleczył?... odpowiedział pomieszany, pamiętała to dobrze, temi słowy:

— Wczoraj wieczorem, wracając konno do domu, wjechałem nieostrożnie na grubą gałąź i ta mnie tak po twarzy pogłaskała.

Skłamał bezczelnie. Biedna Joanna, broniąc się od jego napaści, tak mu twarz podrapała.

Rzecz dziwna jednakże. Obok wielkiej boleści, była w sercu Henryki i radość bezgraniczna, upajająca. Spostrzegła to nareszcie... Zrazu osłupiała, potem strach ją ogarnął.

— Cóż się ze mną dzieje? — spytała się w duchu.

Dla czego tak było? Czemu w chwili, kiedy powinnaby była tonąć w morzu boleści, dowiedziawszy się o łotrowstwie i nikczemności brata rodzonoego, znalazło się miejsce w jej sercu na tak sprzeczne uczucie? Wprawdzie radość, której skrycie doznawała, nie śmiała zmanifestować się zbyt jawnie, ale niemniej czyniła ból jej nie tak gorzkim, nie tak dotkliwym. Pragnąc zdać sobie sprawę dokładną z tego, co odczuwała, zaczęła rozbiierać jedno po drugim, wszystkie swoje wrażenia. Po każdej takiej analizie, po każdym pytaniu sobie zadanem, głos tajemny szeptał jej: — „Ty kochasz dzikiego”. — Nagle przejrzała. Niby łuna pożaru oświeciła ją, zdzierając z oczu łuskę.

— Boże! wielki Boże! — krzyknęła z rękami we włosy kurczowo wplecionymi.

Skoczyła przerażona, wołając głosem serce rozdzierającym:

— Kocham go! Kocham!]

(Ciąg dalszy nastąpi).

KRONIKA

Kraków dnia 9 lutego.

Kalendarz kościelny. Dziś św. Apo'lonji panny i św. Sabina, jutro św. Scholastyki panny męczenniczki i św. Sylwiana, pojutrze św. Hipolita i św. Eutrozyjny. Jutro, w kościele OO. Paulinów na Skatce, odpust bracki SS. Aniołów Stróżów.

Kalendarz myśliwski. Wolno polować na kozły (rogacze), jarząbki, cietrzewie, głuźce (koguty), dzikie kački i lisy.

Kalendarz rybacki. Przez cały miesiąc luty nie wolno łowić raka samca i samicy, natomiast wolno łowić wszystkie gatunki ryb, jeżeli mają przepisaną miarę. W dni słoneczne o łagodniejszej temperaturze można między godz. 11-tą a 2-gą łapać na wędkę: lipienie, okonie, szczupaki, plotki, erwionki, bolenie, karpie i głowacice — węgorza na wędkę nocną.

Kalendarz astronomiczny. Wschód słońca rozpoczął się dziś o godz. 7 min. 2, zachód przypada na godz. 4 min. 44: długość dnia 9 godzin, 42 minut.

Pełnia księżycy przypada jutro o godzinie 6 minut 23 wieczorem.

Temperatura rano stopni — 4 C.

Rocznico historyczne. Śród ciągłych zatargów Moskwy z Polską, pochodzących stąd, że rosnąca potęgą caratu pała na zachód i biła o ściany Polski, by nią zatrzęść, Polacy nigdy zaburzonych nie okazywali zapędów, a zaciepieni lub zagrożeni, pokojowo sprawę złatwiać usiłowali. Gdy się nie wiodło, dobywali oręża i gromili Moskwę. W licznym szeregu takich zatargów i wojen, od początku ery Jagiellońskiej się ciągnącym, mamy wojnę za Zygmunta Augusta, zakończoną zwycięstwem nad Ulą dnia 9 lutego 1564 roku. Gdy podjęte w roku 1563 rokowania o pokój z Moskwą na niczem spęły, Iwan Groźny wysłał dwa liczne wojska do Polski: jedno pod Piotrem Szujskim, drugie pod Serebrnym; oba zejsze się miały w Orszy i napaść na Wilno wspólnymi siłami. Mikołaj Radziwiłł złączywszy swe siły z wojskiem Grzegorza Chodkiewicza, uderzył na Piotra Szujskiego nad Ulą i stanowcażadał mu klęskę. Moskale poszli w rozsypek, 29 tysięcy z nich zginęło, a niekającego Szujskiego chłop siekierą zabił. Dowiedziawszy się o tem Serebrny, cofnął się z drogi ku Orszy, a gdy za nim następował z Polakami Florjan Zebrzydowski, uciekł i schronił się do Smoleńska. Mimo doznanej klęski, w lipcu tegoż roku napadają znowu Moskale pod Jerzym Pokmakowem, ale go wojska litewskie rozbiły.

Od Wydawnictwa. Szanownych naszych abonentów miesięcznych prosimy o odnowienie przedpłaty. Prenumerata wynosi

W Krakowie:	Na prowincji:
Za Luty 1-35	Za Luty 1-70
Do końca Marca . 2-70	Do końca Marca . 3-40

Każdy z nowo przystępujących abonentów tak miejscowych, jak zamiejscowych, otrzymuje początek drukującej się u nas powieści „Jan Wilk”, której do końca bm. wyjdzie już cały tom, całkiem bezpłatnie. Szanownych naszych Czytelników prosimy, aby to raczyli powiedzieć swoim przyjaciółom i znajomym.

Kupujcie tylko u chrześcijan!

Pamiętajmy o gimnazjum polskiem w Cieszynie!

Książe biskup Puzyra. przyjmował wczoraj o godzinie 11 przed południem w sali audjencjonalnej pałacu biskupiego gremjum duchowieństwa krakowskiego, tak świeckiego, jak i klasztornego, któremu po orzemówieniu udzielił błogosławieństwa pasterskiego. O godzinie 12 w południe przedstawiał się Księżciu biskupowi wydział teologiczny Uniwersytetu Jagiellońskiego, następnie Arcybractwo Miłosierdzia i Banku pobożnego, a zaś o godzinie 1-szej złożył mu wizytę oficjalną delegat namiestnictwa, o. Laskowski.

Arcyksiąże Otto Franciszek Józef, drugi syn arcyksięcia Karola Ludwika, właściciel 1 pułku ułanów, przybył wczoraj rano do Krakowa i zamieszkał w hotelu Saskim.

Arcyksiąże odjechał o godzinie, w pół do 10 przed południem powozem do Koberzyna, gdzie zrobił przegląd swojego pułku, a o godzinie 3 wrócił do Krakowa. Podczas nieobecności zapisali się na liście w hotelu: p. Wiktor Kolosvary, dyrektor kolei państwowej; delegat namiestnictwa, radca Laskowski; dyrektor okręgu skarbowego, dr Aleksander książę Łoźzia Poiński i prezydent wyższego Sądu krajowego, radca tajny, p. Ignacy Zborowski. O godzinie 6 wieczorem, w sali hotelu Saskiego oficerowie 1 pułku ułanów ze swoim nowym dostojnym właścicielem, zasiedli do objadu. Arcyksiąże Otto zajął miejsce honorowe, mając po obu stronach starszyznę pułku.

Podczas objadu orkiestra 13 pułku, pod kierunkiem kapelmistrza p. Hocka, wykonywała na przemian poważne i lżejsze utwory muzyczne. Kulinarną część objadu spełniała cała machina restauracyjna p. Jałoszyńskiego. O godzinie 10 wieczorem, zegnany przez władze miasta i oficerów swojego pułku, odjechał arcyksiążę pociągiem pospiesznym do Wiednia.

Koncert Towarzystwa muzycznego. Wazne zaiste musiały być powody, pod których wpływem Towarzystwo muzyczne zmuszonym było wczorajszą swój koncert, przenieść z sali Saskiej na szczupłą i w najwyższym stopniu nieakustyczną estradę „Kasyna powszechnego“. Wobec warunków tak niekorzystnych, bo z góry już udaremniających powodzenie koncertantów, zaproszeni do współdziałania w produkcji artyści zagraniczni, mianowicie p. Achil Simonetti, skrzypek i śpiewaczka p. Jadwiga Salter w istocie nie łatwe mieli wczoraj zadanie do spełnienia. Słabe też z koncertu tego można było wynieść wrażenie, jeżeli ono już na progu przy wyjściu z sali całkowiec się nie rozwiało.

P. Simonetti rozporządza bezwątpienia tonem przyjemnym choć cienkim, przytem i technika jego z wielu względów zasługuje na poszanowanie; ale gra on wszystko tak monotonicznie i bez życia, że chciałoby się otworzyć chętnie okno dla wpuszczenia świeżego powietrza i ożywienia wirtuoza, o którym doprawdy trudno byłoby powiedzieć, kiedy się śmieje, a kiedy płacze. Oczywiście mówimy tutaj za siebie samych i publiczność też widocznie innego była zdania, skoro po słynnej kompozycji Spohra „Gesangsscene“, która nawiasem mówiąc w ostatnich czasach okropnie się podstarzała, szczęśliwego wirtuoza kilkakrotnem wywołaniem nagrodziła i w ciągu wieczora do nadłatków pobudzała.

Napoleon I podobno brał lekce chodzenia od słynnego Talmy — od p. Salter zaś możnaby się uczyć, jak wdzięcznie należy się kłaniać i spoglądać na publiczność, aby ta jej się oprzeć nie mogła. Cokolwiekbyś, nabraliśmy przekonania, że ani przymiot ten, ani sztuczna afektacja w interpretacji nie są zaletami mogącymi zastąpić brak głosu u śpiewaczki przypominającej słynne odezwanie się Viardot Garcia: *Hélas, tout passe, tout casse, tout lasse!*

Jedno nam przecież z koncertu tego pozostało pocieszające uczucie, tj. że p. Stingl wybornie akompaniuje, i że występ wczorajszy uczennicy Konserwatorium naszego, p. Abramowiczówny, która rozpoczęła koncert odegraniem z p. Simonettim „Sonaty“ Brahmsa, daje miarę, czego po młodej tej pianistce spodziewać się można w przyszłości, gdy talent jej, tak pięknym odznaczający się początkiem, wzrośnie w potęgę myśli, uczucia i stanie się więcej samoistnym. St.

Dla krakowskich instytucyj przy rozprawie budżetowej, uchwalił Sejm na czwartkowym posiedzeniu ranem następujące zasiłki: Dla zakładów dobroczynności: dom ubogich i sierot 5.424 złr., zakład św. Józefa dla osieroconych chłopców 1000 złr., komitet ochronek 550 złr. i jednorazowy datk dla zakładów św. Elżbiety dla sierot na Kazimierzu w kwocie 100 złr., wreszcie zarząd Tow. weteranów polskich z r. 1831 złr. 2.700. Na cele wykształcenia i oświaty: Tow. gimn. Sokół 500 złr., ks. Kazimierza Siemiaszki dom schronienia i dobrowolnej pracy dla opuszczonych i moralnie zaniedbanych chłopców 700 złr., Tow. oświaty ludowej 1000 złr. do rozporządzenia Wydziałowi krajowemu; dla teatru miejskiego 8000 złr. jako subwencję w dalszym ciągu i na opłacenie procentów od pożyczki na budowę nowego gmachu 7.500 złr., Tow. muzyczne 800 złr., Konserwatorium muz. 2000 złr., Tow. Lutnia 200 złr., Na utrzymanie pomników historycznych: Muzeum narodowe 500 złr., OO. Dominikanie 2.200 złr. Natomiast nad petycjami OO. Franciszkanów w Krakowie i grona konserwatorów dla ochrony Zamku królewskiego na Wawelu — przeszedł Sejm do porządku dziennego (!?)

Bruki i chodniki. Z wiosną inżynierja dróg miejskich rozpocznie prace nad uporządkowaniem nlic. Mianowicie w ulicy Brzozowej, przedłużonej ulicy św. Sebastjana, w ulicy Podgórskiej od gazowni aż po rzeźnię, w ulicy Lubomirskich od Rakowickiej do ul. Arjańskiej wykonane będą ścieki brukowane i szosy. Wybrukowanym będzie zarazem dojazd po pod rzeźnię do zlewu nad Wisłą.

Inżynierja zamierza także uporządkować plac Bernardyński pod Wawelem przez założenie w tem miejscu skweru. Co zaś do chodników, to przede wszystkim wspomnieć należy o chodniku mozaikowym, który wykonany będzie w ul. Mikołajskiej od miasta, aż do ul. Kolejowej, od Kolejowej zaś w ulicy Kopernika aż do wjaduktu kolejowego, po stronie kliniki i kościoła św. Mikołaja położonym będzie chodnik pieńków porfirowych. Przez tego w projekcie są chodniki mozaikowe w ulicy Dietla od ul. św. Sebastjana do Starowiślniej, na przeciw szkoły miejskiej. Dalej w ul. Nad Rudawą, pomiędzy Zwierzyniecką a Małą. W ulicy Starowiślniej, po lewej idąc z miasta, od realności Glücklichich do ul. Miodowej i w ul. Szlak, pomiędzy ul. Krowoderską a Długą po stronie południowej. W ul. Strzeleckiej po stronie wschodniej wykonanym będzie porządny chodnik pieńkowy z borta. Wreszcie w ul. Karmelickiej chodnik pieńkowy, kończący się przy zakładzie Jozefitów przedłużonym będzie aż do bramy fortyfikacyjnej w celu ułatwienia dostępu do Parku krakowskiego.

Czy na Kazimierzu znajduje się ulica Kopernika? Pańskie pytanie uwiązło nam się onegdaj gdysmy w klinice chirurgicznej ujrżeli nieporządek tego rodzaju, że się go nie da opisać. Oto z przepelnionego dołu kloaczego na oddziale położniczym, nieczystości okrzykujący lodownię otwartą, spływają do ścieku w dziedzińcu głównym. Pomijając wstrętny widok, jaki się nam zdarzało widzieć czasem tylko w nieczystych dzielnicach Kazimierza, musimy zaznaczyć, iż jest rzeczą karygodną, aby coś podobnego spotkać można w szpitalu, tuż obok lodowni, z której czerpie się lód dla chorych.

W „Ognisku“ drukarzy i litografów, odbędzie się w niedzielę przedstawienie amatorskie dla członków. Program nader urozmaicony. Na wstępie odegrane będzie komiczne potpourri w 1 odsłonie pt.: „Wesoły sąd“. Nastąpi wyborna komedijka Mozera „Tatusz pozwolił“, w tłumaczeniu Adolfa Walewskiego, dalej wesołe opowiadanie pisarza prowentowego pt.: „Moja emulacja z panną Marjanną“. (Słowa i muzyka Artura Bartelsa). Zakończy zaś „Rusin i Krakowianka“, wodewil w 1 akcie ze śpiewami i tańcami przez L. Natorkiego. Początek o godz. 7 wieczór. Ceny miejsc: krzesło 40 ct., miejsce stojące 20 ct. Biletów nabyć można w lokalu Towarzystwa (Rynek Główny nr. 12, III p.), codziennie od 7—8 wieczorem, a w dzień przedstawienia przy kasie.

Ruch ludowy w Galicji. (Napisal ks. Jan Badeni T. J.) Życie polityczne, działalność instytucji autonomicznych, rozsypane już dość gęsto szkoły ludowe, a ostatniemi czasy agitacyjne dziennikarstwo ludowe, wszystko to uderza dziesiątki lat o śpiący, apatyczny umysł ludu wiejskiego i budzi go, a nawet porywa do zajmowania się sprawami publicznymi, już nie lokalnego, ale krajowego, a nawet narodowego znaczenia. Nie słuszniejszego nadto, by zajrzeć pod strzechy i dobrze słuchać i patrzeć na to, co się tam dzieje, aby lud rozbudzony nie stanął na opak wobec warstw ukształconych, by nie poszedł na manowce radykalizmu. Po dawnemu rdzą nas obsiada obojętność lekkomyślna wobec wszystkiego, co się robi i dzieje po za dworem, po za plebanją i po za trybuną miejskiej inteligencji Ks. Badeni broszurą swoją dzwoni, jakby na alarm i przekonująco, energicznie wskazuje wieśniacze strzechy, pod którymi wre nowe życie, kielkują ideały, wyrasta poczucie siły, samowiedzy. Książeczka napisana na podstawie obserwacji, w której nasz duchowny autor celną, zestawia i porównywa wpływy na lud działające, podaje wyborną charakterystykę dziennikarstwa ludowego, tłumaczy postulaty, głoszone przez lud i każe nam czuć, liczyć się z tym ruchem i brać w nim udział dodatni, przez wspieranie dobrych pism ludowych reklamą wśród ludu, korespondencjami itd. Broszura ks. Badeniego jest głosem tak ważnym, że każdy uczciwy człowiek posłuchać go powinien, a tak ciekawym, że każdego zainteresować musi, kto tylko czytać zaczyna tę pracę. Nie jest ni frazesem, ni komplementem banalnym, co powiemy, mianowicie, że autorowi należy się wdzięczność za napisanie tej książeczki, a wszyscy mamy obowiązek ją przeczytać. P.

Lody w górze Wisły już po raz drugi w czasie bieżącej zimy stanęły. Pod Sandomierzem z powodu nagłego mrozu, wody zalewające łąki podczas przyboru zamieniły się w lód, który się ciągnie na znacznych przestrzeniach.

Wskutek zawiei śnieżnych zastanowiono na czas nieograniczony ruch wszelkich pociągów na

przeźreni: Lwów-Belzec. Z tego samego powodu wstrzymano na czas nieograniczony ruch pociągów na szlaku Monasterzyska-Husiatyn, oraz na szlakach bukowińskich kolej lokalnych Czerniowiec-Nowosielica-Hliboka Berhomet-Mezbrody-Karapcziu-Czudin.

Pięknie! Komitet fundacji im. Kościuszki we Lwowie, odbył 3 lutego pod przewodnictwem ks. Jerzego Czartoryskiego posiedzenie. Najważniejszym przedmiotem rozprawy była poruszona przez sekretarza, dra Małachowskiego, myśl przeznaczenia znaczniejszej kwoty na cel gimnazjum polskiego w Cieszynie. Myśl tę popierali Stanisław hr. Badeni, Antoni Mafecki, dyr. Zima i przewodniczący ks. Jerzy Czartoryski, poczem uchwalono jednogłośnie przeznaczyć na ten cel 5000 złr. Sposób wypłaty tej sumy będzie jeszcze przedmiotem ponownej debaty, a w tym celu ma dr Małachowski znieść się z drem Michejdą, aby poinformować się, czy komitet w Cieszynie zamierza w najbliższej przyszłości przystąpić do budowy i tym sposobem całe gimnazjum wprowadzić w życie, czy też na razie w najętych lokalnościach powoli, pojedynczemi klasami, chce wprowadzać polską naukę gimnazjalną, tak, że w ostatnim razie corocznie fundacja Kościuszki wspierałaby odpowiednią subwencją usiłowania polskiej ludności w Cieszynie. Stan fundacji wynosi obecnie przeszło 40.000 złr.

I to dobre! Niejednokrotnie pisaliśmy o sympatycznym Teatrze im. Fredry w Stanisławowie, tej trzeciej w kraju stałej scenie narodowej, założonej przez nieodżałowanego, a przedwcześnie zgasłego Lucjana Kwiecińskiego. Towarzystwo to, jak na teatr prowincjonalny, pod każdym względem wzorowe, prowadzi dziś, jak wiadomo, p. Antoniewski, który wprawdzie wszędzie ma powodzenie, jednakże walczyć musi zawsze ze stosunkami materialnymi, ponieważ miasta takie, jak: Stanisławów, Kołomyja, Przemyśl, Tarnopol itp. nie mogą same utrzymać przez rok teatru z licznym personelem. Kraj poparł scenę stanisławowską jeszcze za życia śp. dyrektora Kwiecińskiego śmiesznie małą subwencją, Sejm bowiem uchwalił półowczas po długich ceregielach z Rusinami — 500 złr. rocznie. Przedwczoraj właśnie w rozprawie budżetowej komisja przedłożyła Izbie znowu do zatwierdzenia kwotę 500 złr., jako subwencję dla teatru im. Fredry. Wystąpił jednak przeciw uchwaleniu tak niskiej kwoty poseł Bryczyński i wykazawszy wielki pożytek, jaki prowincji przynosi swojemi przedstawieniami towarzystwo dramatyczne stanisławowskie, wniosł, żeby przynajmniej 1000 złr. dlań przyznać, jeżeli już na więcej nie zgodzi się Izba, wobec ciągłych utyskiwań postów ruskich, którzyby chcieli jeszcze większej pomocy kraju dla teatru ruskiego, ten zaś pod każdym względem stoi niżej od polskiego w Stanisławowie, lubo rocznie pobiera od Sejmu 8000 złr. Tym razem więc nikt się nie sprzeciwił wnioskowi p. Bryczyńskiego i w głosowaniu przyznano scenie stanisławowskiej 1.000 złr. rocznie. Dobre i to!

Nie podobają się snać sejmowej komisji budżetowej Sokoły z ich ćwiczeniami gimnastycznymi, skoro nad prośbą Związku Sokolego o zasiłek na wydawnictwa przewodników gimnastycznych zaproponowała onegdaj Sejmowi przejść do porządku dziennego. Gdyby nie poseł Marchwiński, który gorąco poparł petycję Związku, byłoby się też tak stało. Izba wreszcie na wniosek p. Marchwińskiego przyznała na ten cel kwotę 300 złr.

Oddział Centralnego Komitetu przedwyborczego dla zachodniej części kraju i Krakowa w myśl obowiązującego regulaminu, uchwalonego przez Koło sejmowe — uchwalił na zebraniu swym, odbytem dnia 3 lutego b. r. Z powodu odbyć się mających w dniu 18 b. m. wyborów uzupełniających do Rady państwa z większą własności okręgu wyborczego w Rzeszowie upowaznia się prezesa rzeszowskiej Rady powiatowej i członka Komitetu centralnego, Wielmożnego pana Stanisława Jędrzejowicza do zwrotania zgromadzenia przedwyborczego, celem naradzenia się nad sprawą rzeczynego wyboru. Kandydata, którego to zgromadzenie przedwyborcze postawi, upowazniony jest Wielmożny Stanisław Jędrzejowicz zatwierdzić imieniem Komitetu centralnego i podać to do wiadomości wyborców.

Lwów, dnia 7 lutego 1895 r. W imieniu Komitetu Przewodniczący:

J. Męcinski.

Kandydatura. W rzeszowskim okręgu większych posiadłości w miejsce Jana hr. Stadnickiego, powołanego do Izby panów, kandyduje na postać do Rady państwa, hr. Andrzej Potocki z Krzeszowic.

Ks. Leon Pastor, poseł do Rady państwa,

składać będzie sprawozdanie poselskie dla powiatu cieszanowskiego, w Cieszanowie dnia 12 bm., w Lubaczowie dnia 13 b. m., wszędzie o godz. 11 przed południem.

Podrzucone dziecię. Magistrat m. Stryja ogłasza, iż pozostawione w październiku 1893 przy dworcu kolejowym w Stryju, widocznie przez jakąś nielitościwą matkę, dziecię na imię Zosia ochrzone, zdrowe, ładne, o rysach inteligentnych i ujmującej powierzchowności, może być każdej chwili osobom chrześcijańskiej religii do przysposobienia oddane.

Zjedzone „corpus deiicti“. Czytamy w dziennikach lwowskich: Wczoraj przytrzymał Grzegorz Miśka na gorącym uczynku kradzieży koca za 25 ct. ze straganu przekupki Cisl Mund. W drodze do policji zjadł Miśko całe *corpus delicti*.

Czy tylko co pomoże? *Kreuz Ztg* zapowiada interpelację konserwatystów w parlamencie niemieckim, zmierzającą do tego, aby przy nieszczęściach na morzu, jak np. katastrofa „Elby“, starano się jak najwięcej zapobiegać stracie ludzi.

Mrozy. Praga czeska 6 lutego. Dziś notowano — 26° R. — Rzym 6 lutego. Wczoraj notowano we Włoszech — 13° R. San Marino odcięte przez zaspę śnieżną od reszty Włoch. W Sardynji śnieg leży na dwa metry wysokości. Na Riwierze rozpacz. — Rieka 7 lutego. Na kolei państwowej już od dziesięciu dni ruch wstrzymany. Trwa ciągle zamieć śnieżna. — Rzym 7 lutego. Prowincja rzymska, skutkiem zamieci śnieżnych, odcięta od reszty Włoch. W Sambucci 150 familij wymiera z głodu.

Ofiara zimy. Dyrektor koncertów, p. Colonne, wraz z orkiestrą swą udał się z Paryża do Rouen, gdzie też wykonawcy osiągnęli wielkie powodzenie. W drodze jednak powrotnej zdarzył się smutny wypadek. P. Routier, pierwszy trębacz Opery Komicznej i orkiestry Colonne, uległ nagłej śmierci z powodu zimna, dochodzącego do 10 stopni poniżej zera.

Kradzież w Louvrze. Z paryskiego muzeum Louvr, pomimo licznych załóg dozoru służby, skradziono w tych dniach medaljon Goethego w brzoźnie, dłuta słynnego francuskiego rzeźbiarza, Piotra Jana Davida d'Angers (1788—1856).

W Monte-Carlo. W małej czytelni, zastrzeliło się w ubiegłym tygodniu młode małżeństwo, odbywające podróż poślubną. Szczegóły katastrofy starannie zataił zarząd domu gry, wiadomem jest tylko, że zwłoki samobójców zostały niebawem po spełnionym fakecie w cichości pochowane. Obiegają wszakże pogłoski, iż małżeństwo nazywało się Karvajan i pochodziło z Belgji; mąż mógł mieć przeszło lat 30, żona zaś zaledwie 17. Kerner hotelu, w którym mieszkali, opowiada, że w ciągu jednego wieczoru małżeństwo owo przegrało 20.000 frank., które mąż tego samego dnia rano podniósł w miejscowej filji „Crédit Lyonnais“.

Doświadczenia hypnotyzera w Londynie. Hypnotyzer prywatny, Morrill — dający od lat kilku przedstawienia w salach publicznych — zaczął d. 1 bm. w Royal Aquarium doświadczenie z mężczyzną 32-letnim, kamieniarzem, Henrykiem Nolan, w obecności kilkunastu wybitnych lekarzów. O g. 6-ej wieczorem zahypnotyzował Nolana, leżącego na niskim łóżku, całkowicie zakrytem szklanym pudłem o wierzchu otwartym. Operacja odbyła się przed liczną zgromadzoną publicznością. Nolan, ubrany czarno, ma głowę przewiązaną białą chustą, ręce na piersiach skrzyżowane, nogi zakryte kobierczykiem. Dr Forbos Wilson zbadął puls jego przed zaśnięciem: puls był słaby, tylko 78, oczy dość szeroko rozwarte. Przystępując do łoża, Morrill oświadczył, że pograży pacjenta w letarg na dni ośm i tyleż nocy, czego podobno nikt jeszcze publicznie nie zrobił; pilnować będą Nolana dzienni-karze i lekarze za dnia i w nocy; zapewnia się, że pacjent będzie pozbawiony na ten czas czucia i samoświadomości. Po ośmiu dniach zamierza Morrill umieścić Nolana w tej samej klatce, ale nakrytej grubą warstwą ziemi, a po dniach 10-ciu wrócić mu życie. Sama operacja ograniczyła się do niespełna czterech minut. Nolan, jak stwierdzili lekarze o godz. 10-ej jest zupełnie bez czucia.

Opuszczona Arjadna. Pewna, jak się zdaje bardzo energiczna dama, ogłasza w dziennikach wychodzących w Chicago, co następuje: „Odezwa. Uciekło indywiduum, które ja głupia, zaślubiłam w chwili, gdy czułam się bardzo osamotnioną i gdy byłam tak leniwą, że nie chciało mi się poszukać innego. Wygląda na przyzwoitego człowieka, jest jednak bardzo słabego charakteru, a przecież o tyle mądry, że wymyka się podczas desz-

ezu i prosi ładne dziewczęta, aby mu użyczały parasoli. Ostatnim razem widziałam go spacerującego z Julją Harris. Wyglądał tak idyotycznie, jak zawsze. Kto złapie tego niedołęgę i przyprowadzi do mnie, bym mu mogła wybić z głowy wszelkie przygody miłosne, tego niniejszem najuprzejmiej zapraszam na herbatę (podpisano) Henryeta A. Lenitle“.

Interesująca autobiografia. Engelbert Humperdinck, twórca małej opery*fantastycznej pod tyt: „Hansel und Gretel“, odbywającej obecnie pochód tryumfalny po wielu najpierwszych scenach niemieckich i austriackich, na zaproszenie redakcji czasopisma muzycznego wiedeńskiego *Lyra*, skreślił na niego swą krótką autobiografię. Okazuje się z niej, jak przypadkowo powstało dzieło, czyniące autora odrazu „sławnym“. Humperdinck urodził się 1 września 1854 r., jako syn profesora gimnazjalnego w Siegburgu. W 16 roku życia złożył maturę w Paderbornie i jedno półrocze studiował budownictwo, poczem zupełnie poświęcił się muzyce. Ballada chóralna p. t. „Pielgrzymka do Keevlaar“, według znanego wiersza Heinego, przyniosła mu pierwszą nagrodę na konkursie rozpisany przez berliński instytut im. Mendelssohna. Nagrodę składało stypendjum na podróż za granicę, więc też zwycięzca znalazł się wkrótce we Włoszech. Tam, na wiosnę r. 1880, poznał się z Ryszardem Wagnerem, który zamieszkiwał willę d'Angri pod Neapolem. Na zaproszenie Wagnera przesiadlił się Humperdinck do Bayreuth, dla sporządzenia kopji niewystawionego jeszcze wówczas „Parsifala“ i dla pomocy przy przygotowaniach do pierwszego przedstawienia. Wszystko to spełnił, pomagał nadto przy urządzeniu uroczystych przedstawień w r. 1882, a równocześnie pracował i otrzymał za kilka postanych do Akademji sztuk w Berlinie nową nagrodę imienia Meyerbeera. Znow więc ruszył w podróż.

Odwiedził Włochy, Francję i Hiszpanję. W Paryżu, z rekomendacjami Liszta, spotkał się z Saint-Saënem, panią Viardot, Turgeniewem, Benoit itd. Jeszcze raz wezwał go Wagner, na krótko przed śmiercią, do Wenecji, gdzie powierzył mu przygotowanie swojej Symfonji *C-dur* w liceum Kennedyto Marcello i chciał przeprowadzić jego kandydaturę na kierownika tego instytutu. Takie stanowisko zdobył Humperdinck jednak dopiero w trzy lata później, w r. 1885. w Barcelonie, ale natrafił na intrygi innych profesorów konserwatorium, tak, iż już w r. 1886 podał się do dymisji. Następnie objął w Kolonji kierownictwo dwóch niższych klas w miejscowym konserwatorium: śpiewu chóralnego i teorii muzyki.

W następnym roku pracuje w Moguncji dla wydawców firmy B. Schott i Synowie, opracowując wydania starych autorów muzycznych. W Karlsruhe w r. 1889 wystawia „Konia spiżowego“ Aubera, przystosowawszy go do sceny. A jak powstała „Hansel und Gretel“? Był to pierwotnie tylko akompaniament muzyczny do fantastycznego libretta pani Adeli Wette, siostry kompozytora, która zwykle bajki pisała dla swych dzieci i wystawiała je na domowej scenie. Muzyka „wujka Elgelberta“ znalazła w tem domowym kółku takie uznanie i tak podobała się jemu samemu, iż poetka opracowała libretto obszerniej, a Humperdinck napisał nanow muzykę — i oto jej dzisiejsze tryumfy.

Maharadża Mysoru zmarł d. 29 grudnia r. z. w Kalkucie, przeżywszy lat 44. Indyjski ten władca pozostawił dwóch synów, z których starszy ma lat 10, i trzy córki. Należał on do najwyższej kasty braminów i dla tego nie został pogrzebany lecz spalony, a popioły jego będą przewiezione do Benares, świętego miasta Indusów; na miejscu zaś, gdzie je spalono, wybudowana będzie świątynia. Zmarły maharadża był bardzo lubianym i wykształconym władcą. Wychowaniem jego kierowali nauczyciele europejscy. Był on pierwszym Indusem, który w państwie swoim zwołał parlament. W stolicy swojej Mysore, założył szkołę dla dziewcząt, w której znajduje się obecnie przeszło 600 uczennic. Maharadża uprawiał z upodobaniem grę na skrzypcach.

„Anegdota o wście“ — pod takim tytułem syn Albionu, niejaki Kurtchené, wydał i w tych dniach puścił w świat książkę. Wiał — pisze on — zaaklimatyzował się w Anglii dwieście lat temu, we Francji wszedł w modę przed 160-ciu laty. Grę tę namiętnie uprawiali biskupi i wogóle księża, oraz damy wyższego towarzystwa. Król Ludwik-Filip grę tę lubił, pomimo, że, jak wiadomo, odznaczał on się wielką wstrzemięźliwością. Raz zdarzyło się, że podczas gry upuścił ludora

na dywan i sam wszedł pod stół, aby go szukać. Wówczas jeden z postów, zapaliwszy 1000 frankowy bilet bankowy, świecił nim dostojnemu partnerowi.

Repertuar teatralny. W sobotę 9 bm. „Harde dusze“, sztuka w 5 aktach Zygmunta Sarneckiego (uowosc). W niedzielę 10 bm. „Harde dusze“, po raz drugi. W poniedziałek 11 bm. koncert Aleksandra Baudrowskiego, śpiewaka Opery w Frankfurcie nad Menem.

Składki na Wawel. (Ciąg dalszy). P. Ulanowska złożyła swoją puszkę, oraz gotówkę którą jej przyniesiono i nadesłano; p. Miszke z Wieliczki z puszek zł. 10 ct. 82, Leokadja Wiśniewska zł. 2 ct. 40, za pośrednictwem *Głosu Narodu* zebrane przy preferansie w Chabówce pp. Janikowskich zł. 2 ct. 50, p. Polac ze Słobody Rungurskiej zł. 1, pp. Rzewuscy zł. 1, ks. Jaworski z Jaworzna od sędziego dra Kulińskiego zł. 2 ct. 60, dr Biedka z Chrzanowa ściągnięte w drodze egzekucji sądowej zł. 6 ct. 38, Wojciechowska Henryka z puszek ct. 70, Komitet towarzystwa kasynowego w Limanowej, zamiast projektowanego wieczorku Mickiewiczowskiego zł. 15, panna Dygat z Paryża z dwóch puszek zł. 9 ct. 57, dr Łepkowski z puszek zł. 5, za pośrednictwem *Głosu Narodu* zebrane u pp. Kamočkih zł. 4 ct. 50, I. Wentzel z puszek zł. 3 ct. 25, p. Szumlańska ze Lwowa i z innych stron z puszek zł. 60, w tej sumie 2 zł. od p. Słoneckiej we Lwowie zamiast życzeń noworocznych i zł. 1 od Marji Teisseyre, dr Paweł Horain z Moderówki z puszek zł. 6 ct. 10, Koto artystyczny-literackie w Krakowie z puszek zł. 2 ct 78. (C. d. n.)

HUMOR.

— Wie pani, nigdybym się nie ożenił z miłości!
— A jak?
— Z rozsądku.
— Aha, to pan ma zamiar zostać starym kawalerem.

Ogłoszenie.

(Autentyczne).

Mieszkanie do Wynajęcia składające się II pokój przed pokój kuchnia Naparterze Wiadomość u strza albo u u Właściciela nr 17 ulca Łobzowska w ślepie.

Sejm krajowy.

(Telegramy własne *Głosu Narodu*.)

Lwów 8 lutego.

(C). Na dzisiejszem posiedzeniu do komisji krajowej dla rewizji katastrofu podatku gruntowego, wybrani zostali: Z rejonu lwowskiego na członków: Torosiewicz Klemens, hr. Stadnicki Stanisław, Gniewosz Stanisław, Tyszownicki Roman; na zastępców członków: hr. Szeptycki Jan, Trzeciecki Jan, Firlej Feliks z Rolowa, Wasilewski Wojciech. Z rejonu krakowskiego na członków: hr. Stadnicki Jan, Męciński Józef, Kramarczyk Franciszek, Dydyński Marjan; na zastępców członków: Zaba Stanisław, Hupka Jan, Dąbski Stanisław, Potoczek Stanisław. Z rejonu tarnopolskiego na członków: książę Puzyna Julian z Czarnofozic, Huryk Józef, Dzieduszycki Klemens z Martynowa, Cieński Leszek z Okna. Na zastępców członków: Onyszkiewicz Mieczysław z Żółczowa, Fedorowicz Tadeusz, Strawiński Gustaw z Husiatyna, hr. Piniński Mieczysław z Koszyłowic.

Na wniosek komisji budżetowej Izba uchwała:

1) Do budżetu wydatków na spłatę dawniejszych długów krajowych wstawia się kwotę 2,418.280 złr. 2) Na rok 1895 wstawia się dochody własne funduszu krajowego na 4,505.987 złr., a wydatki na 11,096.407 złr. 3) Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w roku 1895 pobierany będzie dodatek do podatków bezpośrednich państwowych w wysokości 61 ct., od każdego złotego całej należności tych podatków. 4) Opodatkowani w mieście Krakowie, w powiatach krakowskim i chrzanowskim opłacać będą dodatek w kwocie od 14 ct. niższy od postanowionego w ustępie 3, a zatem w kwocie 47 ct. od każdego złotego całej należności państwowych podatków bezpośrednich.

W myśl wniosków komisji administracyjnej zatwierdzono sprawę funduszu koszarowego, oraz uchwalono wszystkie wnioski komisji kolejowej, dotyczące się poparcia kolej lokalnych.

Nakoniec przyjęto warunki komisji podatkowej o zniesieniu kontyngentu gruntowego i przyznano porękę kraju dla 10-miljonowej pożyczki gminie miasta Lwowa na budowę teatru.

OSTATNIA POCZTA.

Znalazł się nareszcie morderca dra Rothziegla. Jest nim ten sam solicytator Eichinger, na którego od razu padło podejrzenie policji. Przyznał się już do winy, a chociaż z początku utrzymywał, że zbrodnię popełnił wśród sprzeczki, dalsze dochodzenie wykazało, że miał na myśli tylko rabunek. Eichinger, jak wiadomo, był nie-

Wszelkie papiery wartościowe, banknoty zagraniczne i monety kupuje i sprzedaje pod najkorzystniejszymi warunkami.

Kantor wymiany filji c. k. uprz. Banku Hipotecznego

w Krakowie, Byniek 1. 30. Złocenia z prowinoji uskuteczulu się odwrotna pocztą bez dolozenia prowizji.

dyś chrześcijaninem, ale żeniąc się, przeszedł do judaizmu.

Prezydent francuskiej Rzeczypospolitej podpisał dekret, na mocy którego nadany został wielki krzyż Legji honorowej byłemu ambasadorowi włoskiemu, Ressenmanowi. Insygnja będą wręczone Ressenmanowi wtedy, gdy przedstawi pisma, odwołujące go z zajmowanego stanowiska.

Porucznik Canrobert wyzwał na pojedynek deputowanego Hubbarda, który w mowie, wypowiedzianej na posiedzeniu Izby, porównał zmarłego marszałka z Bazainem.

Times donoszą z Paryża: Są dane do przypuszczenia, że rosyjscy ambasadorowie otrzymali wskazówki co do zachowania się Rosji, Anglii, Francji i prawdopodobnie Stanów Zjednoczonych wobec kwestyj, jakie się wywiążą z powodu wojny chińsko-japońskiej. W pierwszej linii zgodzono się na to, że ewentualna interwencja tych państw w czasie, jaki za stosowny uznają, będzie najzupełniej bezinteresowna. Ma być postawione wobec Chin żądanie, żeby otworzyły swe porty dla handlu. Mocarstwa są zdecydowane czekać, aż Chiny uznają, że są zwyciężone i zechcą na serio traktować o pokój. Mocarstwa mają zwrócić uwagę Japonii, iż Europa nie pozwoli jej zanieaktować choćby najmniejszego kawałka stanożego ładu, że jednak możliwe są inne okupacje (Farmoza), przy których nie będzie żadnej interwencji. Co się tyczy okrętów wojennych, broni i innych zdobyczy wojennych, które nie mają być wspólnego z odszkodowaniem wojennem, może Japonja zatrzymać jako zastaw pewne pozycje; nie będzie jednak dozwolonym żaden układ handlowo-polityczny na niekorzyść mocarstw. Mocarstwa będą się domagać uregulowania obiegów pieniężnego, zgodnie z europejskim systemem, a to dla ułatwienia pożyczki, jaką Chiny będą potrzebowały zaciągnąć.

Według wiadomości, nadeszłych z Konstantynopola, w koszarach, znajdujących się dookoła Yldiz-Kiosku, zaszło w ostatnich czterech dniach 48 wypadków cholery, z których 18 zakończyło się śmiercią. Epidemja nie okazuje niebezpiecznego charakteru i nie ma powodu przypuszczać, aby przybrała szersze rozmiary.

Kreuzzeitung zapewnia, że Nelidow, który z Konstantynopola miał pójść do Wiednia, jako rosyjski ambasador, zostanie na swoim stanowisku, gdyż cesarz Franciszek Józef nie życzył go sobie, głównie dlatego, że Nelidow nad Bosforem nieraz krzyżował plany polityki austriackiej. W Berlinie ma on być także źle widziany.

Cesarz Mikołaj II wraz z żoną przesiedlił się do Carskiego Sioła. W lecie złoży wizytę królowej Wiktorji. Książę Czarnogórski został zaproszony przez niego do Petersburga.

Jak donosi rzymski Il Giornale, następcą tronu włoskiego, książę Neapolu, zaręczył się już z córką księcia Walji, Maud. Wesele prawdopodobnie odbędzie się jeszcze w tym roku. Wiadomość ta nie została dotąd zaprzeczona. Książę urodził się w 1869 r. i od swojej narzeczonej starszym jest tylko o 15 dni.

W Chinach zaczyna się prześladowanie Europejczyków. W Nanking znieważono kapitana angielskiej kanonierki „Pigeon”, a trzech cudzoziemcy nazwiskiem Walpole, Schnell i Thomas mają być zabici.

Pokozenie Chińczyków na wyspie Liu-kung-tao naprzeciw Wei-hai-wei ma być rozpaczliwe, ale do dziś dnia nie przyszła jeszcze wiadomość o ich poddaniu się Japończykom.

Według dziennika Central News of Germany, komisarze chińscy do zawarcia pokoju otrzymali rozkaz pozostania w Japonji oczekiwając nowych instrukcyj w Nagasaki. Zdaje się, że cesarz chiński został nareszcie wiadomiony o istotnym stanie rzeczy i z udzieleniem najobszerniejszych pełnomocnictw nie będzie dłużej zwlekał.

Z Honolulu telegrafują, że królowa nareszcie abdykowała, uznając republikę. Tym sposobem na wyspach Sandwichskich monarchja zgasła.

Telegramy

własne „Głosu Narodu”.

Wiedeń 9 lutego (rano). Wiener Zig ogłasza: Lekarz pułkowy, Ludwik Ziembicki, przeniesiony do pułku obrony krajowej w Czerniowcach.

Wiedeń 9 lutego (rano). Sąd przysięgłych uwolnił w rozprawie głównej byłego jeneralnego konsula nowojorskiego, dra Antoniego Palitschka von Palmforst.

Budapeszt 9 lutego (rano). Banffy udaje się jutro do Wiednia, żeby cesarzowi przed jego odjazdem zdać sprawę z tego, w jakim położeniu znajdują się dziś Węgry.

Rzym 8 lutego. Mówią, że zaufanie króla do Crispiego znowu się zachwiało.

Rzym 8 lutego. W Campagna, w prowincji Salerno, przyszło do zaciętej walki pomiędzy karabinierami a rozbójnikami. Dwóch rozbójników zastrzelono, zandarm jest ciężko ranny.

Londyn 8 lutego. Przewódca parnellistów, Redmond zamierza wnieść poprawkę do adresu, wzywającą rząd do natychmiastowego rozwiązania Izby gmin, ażeby wyborcy mogli wyrazić swoje zdanie o Home-Rule'u. Redmond układa się z opozycją zachowawczą o koalicję celem obalenia rządu.

Kijów 8 lutego. Z Petersburga donoszą, że hr. Benedykt Tyszkiewicz osobiście przedstawił ministrowi rolnictwa swój projekt syndykatu producentów nasienia buraczanego.

Petersburg 8 lutego. Praw. Wiestn. zamieścił, datowane z dnia 14 stycznia cesarskie zezwolenie na zakup przez skarb zboża od producentów, właścicieli ziemskich, oraz włościan, w celu ożywienia rynku zbożowego.

Petersburg 8 lutego. Jenerał-gubernator warszawski, hr. Szwałow, wydał rozporządzenie zaproszenia do Warszawy trupy dramatycznej rosyjskiej. (Brawo!).

Petersburg 8 lutego. Do gazety Now. Wr. telegrafują z Warszawy, że na stanowisko redaktora Warsz. Dniownika proponowani są pp. Ustimowicz i towarzysze prezesa sądu okręgowego warszawskiego, Timanowski.

Petersburg 8 lutego. Według słów Grażdaniina prawdopodobnym następcą Giersa na stanowisku ministra spraw zagranicznych, będzie ks. Łobanow-Rostowski.

Petersburg 8 lutego. W zjeździe hydrotechników uczestniczy 140 inżynierów i 90 osób prywatnych, Prezdującym jest jenerał Fadiejew.

Petersburg 8 lutego. Dzienniki donoszą, że jeden z wydawców amerykańskich ofiarował hr. Tołstojowi za nową powieść po 2 dolary za każdą literę, co stanowi 80.000 rs. za każdy arkusz druku. (Bajeczne!).

Petersburg 8 lutego. Na rozkaz cesarski wyasygnowano ze skarbu państwa 5000 rs. dla mieszkańców wybrzeża morskiego, którzy dotknięci zostali przez rozbicie okrętów. Towarzystwo żegluga morskiej zostało upoważnione do zbierania w całym państwie ofiar ua teuzę sam cel.

Wiedeń 9 lutego. Po zamknięciu giełdy. Kredyty 415-37 Laenderbank 284-25, Staatsbahn 398 25, Lombardy 107.—

Gospodarstwo i handel.

Sprawozdanie z targu zbożowego na Kleparzu.

Kraków 8 lutego.

Niezależnie od tego, że na targach zagranicznych z małemi zmianami panuje bez przerwy usposobienie słabe, u nas w kraju zaofiarowanie zmniejszyło się widocznie, a kupujący chcąc nie chcąc, muszą się godzić na podwyższone żądania sprzedających. Na dzisiejszym targu zaofiarowanie pszenicy było bardzo małe, a co się pojąwiło, chętnych napotykało nabywców po cenie 5-10 ct. wyższej. Zyto mniej było poszukiwane, lecz zez względu na to sprzedający podnieśli swoje żądania. Owies poszukiwany również po cenach wyższych. Natomiast jęczmień browarny nie ma obecnie obytu i dla tego dość znacznie w cenie się obniżył, gorsze gatunki, tanie, dość chętnie kupują na paszę.

Placono: pszenicę białą 7-15 do 7-40 zlr.; czerwoną 7-10 do 7-35 zlr.; żółtą 7-10 do 7-35 zlr.; żyto 5-60 do 6.— zlr.; jęczmień browarny 6— do 6-50 zlr.; na kaszę 5.— do 5-20 zlr.; owies 5-50 do 6-10 zlr.; rzepak — do — zlr.; koniczyzna czerw. 40 do 70 zlr., biała — do — zlr.; tymotka 25— do 35— zlr.; wyka 5-50 — 6.— zlr.; bob 5-25 do 5-35 zlr. Wszystko za 100 kilogramów.

Bochnia d. 7 lutego 1895.
Na dzisiejszym targu notowano.
Za 100 kilo netto.
Pszenica 7-50, żyto 5-50, jęczmień 5.50, owies 5-50, groch 8.—, fasola 10.—, tatarska —.—, proso —.—, koniczyzna czerwona 55.— siano z łąk 2-50, siano z koniczyzny 2 90, słoma 1-70, kartofle hektolitr 1-20.
Spędzono 309 sztuk bydła, 615 koni, 389 świń. —
Placono za 100 kilo żywej wagi bydła 20 zlr. — nierogacizny 30 zlr. konie za sztukę od 20 zlr. do 250 zlr. Następnj jarmark 21 lutego 1895.

Przyjechali do Krakowa.

Grand Hotel. H. hr. Herberstein z Kent. B. Adamowicz z Kent. St. Wrotnowski z Kent. Z. Jordan z Wojnicka. Wł. Dąbski z Debicy. K. hr. Lubiński z Krakowca.

Hotel Saski. K. Pawlikowski z Czudec. L. książę Puzyra z Gwoźdźca. A. hr. Ponińska z Małoszowa. L. hr. Komorowski z Kieleckiego. L. hr. Thun z Chrzanowa. W. Mayer z Chrzanowa. M. Tokarz z Częstochowy. Z. Stawiarska z Jedlicza. O. ks. Windischgratz z Olomuńca. R. v. Pfisterer z Olomuńca. J. Rupprecht z Chrzanowa. L. Badet z Mianocic. L. Friech z Mianocic. T. de Carreno z Berlina. H. Lechmann z Berlina. H. C. Wülke z Nürnberga.

Hotel Drezeński. M. Lichteneger z Bielska. M. Kern z Triestu. R. Karfunkelstein z Wrocławia. W. Kownacka z Świtana. L. Gitis z Berna m. St. Stojalowski z Tarnowa. A. Hamburger z Granicy. L. Szpigel z Częstochowy. F. Stauflesser z Tyrolu. L. Burger z Wiednia. G. Ginshäuser z Worms. Ks. J. Fyda z Newton, p. Ameryka. J. Zaleska z Jankowa. E. Goetz z Berlina. K. Wengraf z Wiednia.

KURSA TELEGRAFICZNE.

Wiedeń 8 lutego — 2 godz. 30 minut po poł.

	zlr. ct.		zlr. ct.
Renta papier opod.	101 25	Anglobank	—
srebrna	101 25	Union	—
4% złota	125 96	Bankverein	—
4% koronowa	100 96	Akeje Länderbank	—
Akeje bank aust.-w.	1070	" kol. Kar. Lud.	—
kredytowe	415 40	" lwowski-czerniow.	—
Londyn	124 30	" połudn.	—
Napoleony	9 85 1/2	Elbenthal	—
Dukaty	5 83	Nordbahn	—
Marki	60 7 1/2	Staatsbahn	—
4% Renta węg. kor.	99 36	Alpin	—
4% " złota	124 89	Akeje tytoniowe	—
Łosy prem. węg.	—	Ruble	—
Łosy tureckie	—		

Berlin 8 lutego.

Bauknoty anstr.	164 45	4% Listy likw. pols.	67 25
Krótki Wiedeń	104 25	Renta włoska	88 70
Banknoty ros.	220 10	Akeje austr. kred.	251 50
5% Listy zast. pols.	—	Ultimo Ruble	220 25

NADESŁANE.

(Rubryka „Nadesłane” nie pochodzi od Redakcji która też za nią odpowiedzialności nie przyjmuje.)

Nieodwołalnie po raz ostatni w Krakowie Szwajcarja i Podróż na Mont-blanc w słynnej panoramie w rynku na linii A—B do niedzieli 10-go lutego.

Milion dachówek żobionych, podwojnie prasowanych, bardzo pięknych i trwałych, mamy do dyspozycji i podejmujemy się dostawić każdą żadaną ilość w dniach ośmiu. **2 wagony stale na składzie.** Z powodu licznie napływających zamówień prosimy o rychłe zgłoszenia.—Cena z pokryciem za 1 m² od 95 ct.

Fr. Mossoczy & St. Pytlarski
Telefon Nr. 202. Kraków, Bracka 5

Zwiedzamy Szanownych pp. Handlowców i Przemysłowców, że **do zdjęcia fotograficznego** dla Wydawnictwa Ram ilustrowanych i Albumu w rocznicę 1000-letnią Krakowa, jest **npowazniony p. Juliusz Mien,** właściciel Zakładu artystyczno-fotograficznego w Krakowie przy ulicy Podwale. (z którym zawarliśmy umowę).

Inne Zakłady fotograficzne nie mają nic wspólnego z powyższem wydawnictwem.

Zapraszamy również Szanownych Panów, życzących sobie być umieszczonymi w Ramach, do obejrzenia okazywej ramy, która znajduje się w oknie wystawowym w Administracji Głosu Narodu.

St. Cyrankiewicz i Sp.

Polecamy zwracać baczną uwagę na odcisk na korku oraz na czerwoną etykietę z orłem jako marki ochronnej prawdziwej MATTONIEGO SZCZAWY-GIESSCHÜBLER.

Fabryka Tutek (gilz) „POLONIA” Rudolfa Herliczki w Krakowie

polecą TUTKI CYGARETOWE higieniczne „Sanitas” z najlepszej bibułki francuskiej z prawdziwą wata „HAWANNA”
1000 sztuk = zlr. 1-30, 250 sztuk = 35 ct., 100 sztuk = 15 ct. — Przy zamówieniu 5-ciu tysięcy opakowanie gratis i franco.
Na żądanie wysyłam cenniki. — Odsprzedającym odpowiedni rabat.

Pierwsza parowa Fabryka Wyrobów Tokarskich ZYGMUNTA MIKOŁAJSKIEGO Kraków, Długa 15
polecą się Stan. P. T. Publiczności, iż wyrabia roboty meblowe, fabryczne i galanteryjne z wszelką dokładnością i w oznaczonym czasie. — Przyjmuje wszelkie reperacje w zakresie tokarstwa wchodzące.

Edmunda Klimka w Krakowie przy Linji A—B. zdrowe, smaczne, w abonamencie i na porcje, poleca kuchnia handlu obiady i kolacje

Największy skład maszyn do szycia wyłącznie systemu Singiera

Józefa Iwanickiego następcy

Kraków, Rynek, Nr. 25.

Na wypłaty od 28 zlr. i wyżej. Gotówka o 10% taniej.

K. Knorec i Spółka w Krakowie, ulica Florjańska 1. 2. POLECA

wszelką **DZICZYZNĘ** **Bulion** własnego wyrobu. Kompoty rozmaite oraz owoce krajowe i południowe.

Kraków, Rynek, Nr. 25

Największy i jedyny fachowy SKŁAD MASZYN DO SZYCIA

M. Niemetz, mechanik

Kraków, Sukiennice Nr. 30.

Maszyny Singiera od 25 zlr. i wyżej. — Gotówka 10% taniej. Magazyn założony w 1873 roku.

TEATR MIEJSKI w Krakowie.

W Sobotę dnia 9 Lutego

Harde dusze

sztuka w 5 aktach Zygmunta Sarnieckiego. (Nowość).

Początek o godz. 7, koniec o 10 wieczorem.

Kasa otwarta od godz. 9 - 1 i od 3—8 wieczorem.

Restauracja ALEKSANDRA (HOTEL SASKI).

M E N U.

Sobota. Śniadanie za 1 zlr.

Barszcz. Buljon. Majonez z Sandacza. Jajka frits sos tomate. Ryż à l'Indienne. Krokiety de Homard. Mózgi cielęce frite. Filet de boeuf à la financière. Gigot à la puree de marrons. Szyunka à l'Italienne Kapłon. Kwieczoły. Ser. Kawa.

Kolacja za 1 zlr.

Jajka pochés à l'Allomande. Majonez z pulardy. Nóżki cielęce frite. Nóżki cielęce frite. Mięso zimne, sos tatar. Galantyna z kapłona. Filet Rossini. Entre-côte à la Maitre d'Hotel. Escalopes de Veau à la provençale. Filet de porc ses Robert Sarna. Ser. Kawa.

32 centy obiad z 3 potraw
42 „ „ „ 4 „
 Dziennie 36 i 46 ct. — WYDAJE

RESTAURACJA POD **GODŁEM**

WARSZAWA przy ulicy Sławkowskiej Nr. 6, I-sze piętro, vis-a-vis Hotelu Saskiego.

Od lat kilku istniejąca w Krakowie **KUCHNIA** ta, jedyna sobie uznania wszystkich gości i miano **KUCHNI ZDROWEJ i SMACZNEJ**, a każdemu przystępnej. — **Lokal przyzwyczajony i obszerny. nadaje się na zebrania towarzyskie i pożegnalne uczyty.**

Mało zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność, że

koncesjonowane

Laboratorium **pyrotechniczne**

w Krakowie, Łobzowska 43, tak świetnie prowadzone przez brata mego s. p. Jana — jako spadkobierca objąłem i dalej prowadzić będę. 1611 1—10

Z uszanowaniem

Michał F. Mądrzykowski.

TYLKO PRAWDZIWY

granaty w oprawie, ametysty, mołdawity itd.

Wzory z wystawy w Pradze.

Ferdynand Hofmann, 1417

w Krakowie. Sukiennice Nr. 17.

Pokój do wynajęcia

elegancko umeblowany, frontowy, duży, ciepły, stosowny dla starszego mężczyzny, bo opieka przy rodzinie być może. wiadomość w Administracji „Głosu Narodu“.

1589 3—3

Koncesjonowany majster studniarski

Jan Piwowarczyk

ul. Długa Nr. 24 w Krakowie,

Podejmuje się budowy studzien z cegły murowanych, oraz z krążków betonowych, wykonuje także studnie w skałach zapomocą dynamitu, pogłębienia o ile tego potrzeba wymaga do odpowiedniego użytku.

Podejmuje się pomp drewnianych zakładania do studzien, jako też i żelaznych ssących, tłoczących i wszelkiego rodzaju robót w ten zakres wchodzących **po cenach nader przystępnych.** — Roboty wykonuje tak po miastach jak i na prowincjach.

1477 6—2

Dom piętrowy do sprzedania

pod kościołem św. Sylwestra na Zwierzyńcu, o dziesięciu ubikacjach, piękny widok na Kraków, na hipotecę może pozostać 2.000 zlr. na 5 1/2%, na 25 lat spłaty. Dom Nr. 177. — Cena kupna na miejscu pomiędzy godz. 2—3.

Potrzeba praktykanta

do artystyczno-budowlanej pracowni slusarskiej **Z. Gedzierzkiego** przy ul. Krowoderskiej 1. 19 w Krakowie. Kandydat ma mieć powyżej lat 14. Świadcetwa przynajmniej z 4 klas normalnych. Wikt i mieszkanie może być w miejscu. 1595

Jąkania odczuwa nawet starsze osoby

LEON STĘPOWSKI

1522 art. dram. teatru.

Adres: ul. Radziwiłłowska Nr. 15.

CONIAK specjalna i anezyka marka, wysmienit. galunek, faszczka 4-wo litrowa zlr. 5.20, kar-ton z 2 oryginalnymi fiaskami po 3/4 litr zlr. 3.80.

Londyńska kawa 1864 palona i mielona z ołbanków najlepszych sort kawy, jak: Ceylon, Jawa, Domingo, Guatemala i t. p. aromatyczna i silna jedna pu-szka blaszana 4 kg. czystej wagi wewnątrz zlr. 3.80.

Wszystko za pobraniem po-rzutowem ocalone i opłacone do wszystkich miejsc Au-stryi, Węgier, wyszła

R. MAITI w Capodistria.

Starszy mężczyzna mogący złożyć 2.000 zlr. znajdzie w procencie, przy inteligentnej rodzinie przy-zwoite utrzymanie, wraz z mieszkaniem w Krakowie. Oferty proszę adresować: W. J. M. poste-restante Kraków. 1586 2—3

Teofil Mika rządownie upoważniony

GEOMETRA

2—3 otworzył biuro 1575

w **Podgórzu** ulica Krakusa L. 28.

Po cenach warszawskich nowo otworzony

Skład Herbaty

1517 Karawanowej Kjachtyńskiej z Syberji, firmy „**TSIN—LUN**“

Zastępca i właściciel sklepu **Józef Rybicki**

Kraków, ulica Florjańska Nr. 28.

Kamienica 2 piętrowa

w Krakowie w śródmieściu, za niewielką dopłatą, pod bardzo korzystnymi warunkami, **do nabycia.** 1 63 5—100

Zgłoszenia bezpośrednio pod Z. O. poste-restante Kraków.

Biuro pośredniczące ul. Florjańska Nr. 45, I p. poleca do nabycia: Szafy i gablotki sklepowe, ekran (antyk) z czasów Ludwika XVI pianino, meble różne, biura antyczne trzy, garderoba, sztychy kolorowe i inne, makaty, obrazy etc.

Poszukuje się mebli starożytnych. — Realność pod Krakowem raz do pozbycia. 1579 2—3

Realność

dwupiętrowa, z dwoma oficynami, przy jednej z głównych ulic, tuż przy plantacjach, w pobliżu śródmieścia,

z wolnej ręki do sprzedania.

Wiadomości udzieli kancelarja Adwokata Dra Ad. Bublewicza, ul. Grodzka Nr. 25. 1580 2—3

AGENTOW

poszukuje się we wszystkich miastach Galicji do roz-sprzedazy drewnianych i płociennych rolet, zaluzji najnowszej konstrukcyi i chodników, pod bardzo ko-rzystnymi warunkami.

1600 2—3

Józef Köhler — Kraków

kraj. Fabryka rolet, zaluzji i chodników.

UCZEŃ 1584

z ukończoną czwartą klasą gimnazjalną, zdrowy i silny, z obywatelskiej rodziny,

poszukuje miejsca w charakterze praktykanta, przy gospodarstwie lasowem — względnie rolniczem.

Zgłoszenia nadsyłać należy G. K. poste restante Dobczyce.

Leśnictwo Zassów

3—6 pod Czarną 1585

(op. Zassów, st. kolei i tel. Czarna) rozsyła za pobraniem pocztą lub koleją niżej podane nasiona.

Cena za 1 funt—50 dkg.

Jodła 65% — 45 et., modrzew 50% — 75, sosna zyręczajna 80% — 2.10, sosna czarna 70% — 1.50, świerk 80% — 75, akacja 35, buk 30, brzoza 25, głóg na żywopł. 20, grab 25, jarzab 25, jawor 25, jasion 20, klon 25, olcha czerwona 35, orzech czarny amerykański 40, róża dzika 50, wiąz 40, żarnowiec 45, lilak — bez turecki w 3 kolorach za dekagram 20 et.

Szczegółowy cennik drzew leśnych, ogrodowych, krzewów i roślin pnących na żądanie odwrotną pocztą.

Najsmaczniejszy, jedynie zdrowy, a zarazem najtańszy dodatek do kawy jest: Jedyń, zamiast kawy, napój zdrowy, niewiastom dzieciom i chorym przez lekarzy polecany:

KATHREINERA

KNEIPPOWSKA KAWA SŁODOWA.

Czysty produkt naturalny w czystych smakach. Falszowanie więc przez dodanie przymieszek wykluczone.

Dostac można wszędzie: 1/2 Kilo 25 cent. (50 h.)

Przeostoga: Żądać i brać tylko oryginalne pakiety, z napisem: „Kathreiner“